

Tiskovina
Mednarodna združba prijetni tabori Slovenije

tabor

številka 3, marec 2011, letnik LVI
revija Zveze tabornikov Slovenije

Program za mlade

Intervju: Jan Ravnik

Tabor na obisku v Spodnji Idriji

Foto: SiNi

Foto: SiNi

Po belih strminah navzdol

Taborniki Rodu Pusti grad Šoštanj smo 25. februarja organizirali nočno smučanje za PP in grče. Napolnili smo taborniški kombi in se odpravili na smučišče, ki je v svoji zgodovini naredilo največ znanih slovenskih smučarjev. Odšli smo na smučišče v Črno na Koroškem, kjer so svoje znanje smučanja pridobili na primer Tina Maze, Mitja Kunc in Aleš Gorza. No, neki veliki talenti verjetno nismo, a ljubezni in veselja do smučanja in deskanja na snegu nam nihče ne more vzeti. Na koncu dneva smo se utrujeni, a zadovoljni odpravili proti domu. Upamo, da akcijo še kdaj ponovimo.

SiNi

Taborjenje v Termah Čatež

Vodstvo Term Čatež se je odločilo del, ki leži neposredno ob Indijanski vasi in Piratskem zalivu, nameniti tabornemu prostoru. Taborni prostor bodo opremili z najnujnejšo taborno infrastrukturo. Taborni prostor bo nared že za letošnja taborjenja. Več o tem v prihodnjem Taboru.

F.M.

Čajanka Rodu Pusti grad Šoštanj

V petek, 4. marca, se je v avli osnovne šole Šoštanj dogajala taborniška čajanka Rodu Pusti grad Šoštanj. V zelo pestrem programu, v katerem so se predstavili vsi MČ in GG vodi ter seveda tudi vodniki in vodstvo rodu, smo se vsi prisotni do solz nasmeljali ob dobrih in izvornih točkah. Ob koncu taborniške čajanke pa smo se vsi posladkali ob dobrotah, ki so jih otroci prinesli od doma.

Imeniten trenutek za obisk rodu sta si izbrala starešina Šaleške zveze tabornikov, Tone De Costa, in načelnik Koroško-šaleško-zgornjesavinjskega območja, Andrej Bračič, ki sta tako lahko uživala v programu čajanke in dobri družbi šoštanjskih tabornikov.

SiNi

SCOUTS

Taborniki ustvarjamo boljši svet

Aprilski Tabor

Aprilska številka Tabora izide 8. aprila. Prispevke za Tabor zbiramo na naslovu revija.tabor@gmail.com. Rok oddaje člankov je 20. marec.

Uredništvo

Na vrelišču sprememb

Predstavljajte si lonec, v katerega smo dali pogreti vodo. Nekaj časa se nič ne dogaja, potem pa voda začneja brbotati. Molekule med sabo trkajo vse bolj intenzivno in se iz tekočega stanja spreminjajo v paro. Če bi na loncu imeli pokrovko, bi jo začelo živahno premetavati.

Tudi leto 2010 je bilo v znamenju »segrevanja vode«. Spremembe v organizaciji po besedah načelnika ZTS naj ne bi bile nagle. Na njih se je treba dobro pripraviti. Če smo bili lani obrnjeni navzven (Svetovna skavtska konferenca, film Gremo mi po svoje, projekt eduAktcija), bomo sedaj več delovanja usmerili k delu v sami organizaciji.

Znanilci povečanega gibanja že kažejo svojo podobo. Program za mlade ponuja prenova na področju »osnovnega programa«, izobraževalci pestro ponudbo izobraževanj za vodnike in vodje, mednarodniki nas peljejo na svetovni skavtski jamboree in druge mednarodne akcije. Letošnje leto bo pomembno zaznamovala 60-letnica ustanovitve Zveze tabornikov Slovenije. Pojavljanje v javnosti želimo izkoristiti za povečanje števila aktivnih članov v organizaciji.

Vse to brbotanje bo moč začutiti prav na prihajajoči skupščini ZTS. Ta bo ob vseh ponujenih predlogih ponovno temeljni preizkus naše zmožnosti (in želje), da na njej aktivno sodelujemo. Z lastnimi razmišljanji in predlogi bomo ustvarili pogoje za tiste spremembe, ki si jih želimo. Z lastnim dvigom roke bomo sprejeli zavezo, da se želimo tudi uresničiti. Predlogi ciljev IO ZTS, zapisani v gradivu za skupščino, niso uresničljivi, če jih na svoj način in v svojih okoljih ne uresničujemo prav vsi.

Opazovanje pokrovke na loncu je izumitelj v 17. stoletju pripeljalo do izuma parnega stroja, ta pa je povzročil prvo industrijsko revolucijo in velike spremembe na vseh področjih življenja človeka. Ujemimo torej energijo našega vrelišča in jo usmerimo v našo prihodnost.

Pugy

- 11 Sive celice
- 13 Faca vod: Kosovirčki
- 14 Projekt ZTS - mreža MGS
- 15 Intervju: Jan Ravnik
- 18 Tabor na obisku
v Spodnji Idriji
- 24 Tabolatorij
- 25 Nina Ražen, biologinja
- 27 Svetkova avantura
- 30 Prenova sistema preizkušeni

Radovedni Miha med eksperimentalno delavnico opazuje slani vulkan.
Foto: Žan Kuralt

NAREDI SAM: SOLATO

IZ DOMAČEGA VRTA

POTREBUJEŠ:

SOLATA

DVA KORENČKA

PARADIŽNIK

VELIKA SKLEDA ZA SOLATO

LIMONA

OLJE

SOL

PAPRIKA

1. ZELENJAVO DOBRO OPERI!

2. SOLATO NATRGAJ NA MANJŠE KOŠČKE

3. OSTALO ZELENJAVO NAREŽI NA MANJŠE KOŠČKE

ZELENJAVO REČEV NE POJEMO

4. VSE SKUPAJ DAJ V SKLEDO

5. DODAJ ŠČEPEC SOLI, ŽLICO OLJA IN LIMONIN SOK

6. DOBRO Premešaj...

DOBER TEK!

Razvedrilo

Pomisli ali se pozanimaj, kako sadimo določeno vrsto zelenjave in zelišč. Jo posejemo ali sadimo sadike? Posadimo čebulice ali gomolje? Naštete rastline poveži z ustrežno sliko in ne pozabi, da je ponekod možnih več rešitev!

PARADIŽNIKI

ČEBULA

KROMPIR

KORENČEK

SOLATA

BUČKE

GRAH

KUMARE

FIŽOL

RUKOLA

PAPRIKE

RDEČA PESA

REDKVICE

BAZILIKA

Sam svoj vrtnar

Pomlad že prihaja in zunaj se dogaja vse več stvari: sliši se ptičje petje, v gozdu že cvetijo zvončki, sosed že prekopava gredice. Si pomislil, da se bi pomladanskemu vrtnarjenju posvetil tudi sam? Tudi če doma nimate vrta, si lahko na balkonu ustvariš pravcati mali vrt v lončkih!

Semena, čebulice, gomolji in sadike

Verjetno še nisi videl, da bi krompir sejali? Kaj pa čebulo? Korenček pa je že druga zgodba. Da bi rastlina zrasla, jo moramo posejati. Za to potrebujemo njeno seme. Rastlino pa lahko vzgojimo tudi drugače: posadimo lahko čebulice, gomolje, potaknjence ali pa sadiko (majhno rastlino) in s tem prihranimo nekaj časa, ki bi ga sicer potrebovali, da bi rastlina dovolj zrasla.

Zalivanje in gnojenje

Tako kot mi, potrebujejo rastline vodo in hrano. Zato jih moramo redno zalivati, vendar z vodo ne smemo pretiravati, saj lahko rastlina ob preveliki količini vode prične gniti. Rastline »hrano« dobivajo iz zemlje prek korenin, z gnojenjem tako rastlini dodajamo hrano.

POTREBUJEŠ:

- različna semena,
- lončke različnih velikosti,
- zemljo.

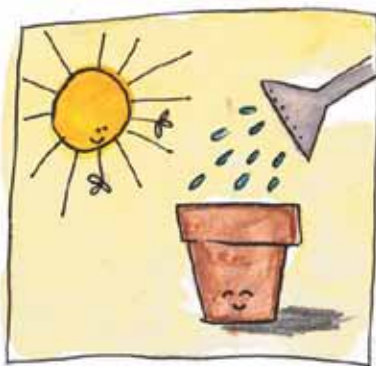
Lonček napolni z zemljo, po potrebi lahko dodaš tudi kompost. (Pomisli na to, kako velika bo odrasla rastlina, da ne bo prerasla lončka.)

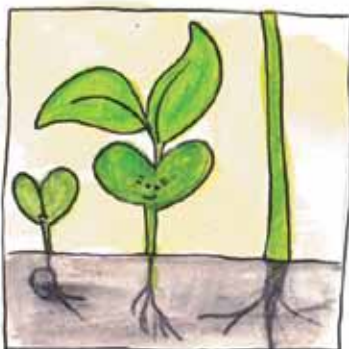
V lonček posej izbrano rastlino. Pri večjih semenih si pomagaj s palčko, da v zemljo narediš luknjo, v katero daš seme.

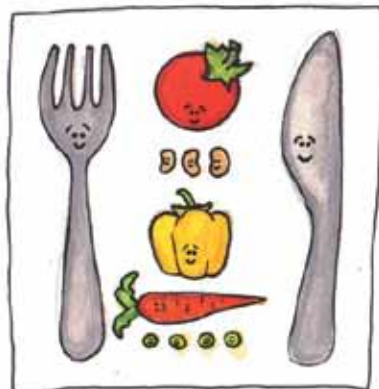
Poskrbi, da seme nato prekriješ s plastjo zemlje, ki pa naj ne bo predebela, saj bo drugače rastlina potrebovala več časa, da zraste.

Postavi na sončno in toplo mesto ter zalij.

Opazuj, kako bodo iz zemlje pokukale prve rastlinice in kako rastejo. Seveda ne smeš pozabiti na zalivanje.

Postrezi si s svojim pridelkom!

22. marec je svetovni
dan vode

Vesna Boštjančič

Voda je zelo
pomembna za življenje,
česar se premalo zavedamo!
Vsak mora z vodo ravnati
varčno in ekološko.

5% VODE NA ZEMLJI
JE SLADKE, PA ŠE
TA JE VEČINDEL
LED. TO POMENI,
DA ZA PIJE IN
NAMAKAVJE
UPORABNO MANJ
KOT 3% VSE VODE
NA ZEMLJI.

SLOVENIJA JE
ENA IZMED
NAJBOGATEJŠIH
DRŽAV S PITNO
VODO!
KLJUČ TEMU PA
JE TUDI PRI NAS
VSAKO LETO MANJ
PITNE VODE.

MORJE JE POMEMBNO
SINJ NAS OSKRBUJE
S HRANO IN KISIKOM
TER SKRBI ZA
PODNEBJE.

NA ZEMLJI JE VELIKO VODE,
VENDAR JE KAR 95% TE VODE
SLANE IN TAKO NEUPORABNE
ZA PIJE ALI NAMAKAVJE POLJ.

Če boš upošteval naslednje
štiri korake, boš veliko pripomogel k
ohranitvi pitne vode v Sloveniji.

- 1. korak:** Ko si umivaš zobe, zapri pipo. Tako lahko prihraniš do 19 litrov vode na leto.
- 2. korak:** Ko čistiš zelenjavo ali umivaš sadje, odpadno vodo shrani in z njo zalij vrt ali travo, saj vodo tako koristno porabiš.
- 3. korak:** Med umivanjem posode ne pusti teči vode. Iz pipe namreč vsako minuto izteče 11 do 20 litrov vode.
- 4. korak:** Namesto kopeli si privoščiči prho, saj znaša količina porabljene vode pri kopeli približno 150 do 200 litrov, pri tuširanju pa 3 do 4-krat manj.

Jožef Pernarčič

Marjan Paternoster

in Jožef Pernarčič

Dlančne lutke

Dlančne lutke so primerne predvsem za predšolske otroke. To so povečane naprstne lutke, pri katerih so elementi za izdelavo večji, tako da jih predšolski otroci lažje sestavijo in zlepijo. Tudi animacija je poenostavljena, saj otroci v lutko vstavijo samo svojo dlan, in že se z njo lahko pogovarjajo, poistovetijo in vzpostavijo komunikacijo z drugimi otroci.

Vir: knjiga Čudoviti svet lutk (Kako preprosto narediti lutko?), avtor Jožef Pernarčič, Pernarčič & Pernarčič, 2008, Ljubljana

Okapi (*Okapia johnstoni*)

Okapi živi le v nedostopnih ekvatorskih tropskih deževnih gozdovih na severu, v centru in vzhodnem delu Demokratične republike Kongo na meji med Republiko Kongo in Ugando. Spada v družino žiraf, kar nakazujejo tudi kratki, z dlako pokriti rogovi na čelu, čeprav njegov vzorec na zadnjih tacah zelo spominja na zebro. V naravnem okolju živi precej odmaknjeno in budno, saj ima dober sluh, zato se hitro skrrije.

Življenjski prostor

Okapi je dnevno aktivna žival, ki najraje živi v bujno poraščenem gozdu. Tako se sprehaja po gostem pragozdu, kjer si utrdi pot. Rad poišče velike gozdne jase, ki se nahajajo v bližini vode. Neprimeren življenjski prostor za okapija je gozd z gostimi zaprtimi listnatimi drevesnimi krošnjami, ki z gosto senco preprečujejo rast podrastja.

Okapi ima med prsti na taci žleze, ki izločajo tekočino z vonjavami, s katero zaznamuje svoj revir, to pa tako kot večina sesalcev stori tudi z uriniranjem.

Leopard je edini sovražnik okapija v njegovem pragozdnem življenjskem prostoru. Če se okapi sreča z leopardom, se mu postavi v bran, še raje pa zbeži. Brani se silovito, z brcanjem kopit. Okapiji živijo v majhnih skupinah ali pa so samotarji.

Hrana in način prehranjevanja

Tako kot žirafa je tudi okapi le rastlinojedec. Njegova najljubša hrana so poganjki ali grmovje v primarnem gozdu. Razen tega ima rad tudi liste, sadeže, gobe in nekatere trave ter praproti. Z zelo dolgim jezikom si pri žretju potegne vejo k sebi in z nje smuka poganjke, liste, sadeže. Pomembne minerale si poišče kar v zemlji, ki vsebuje žveplo, in sicer z lizanjem zemlje ob vodnih mlakužah.

Okapi ne more skakati in stati na zadnjih tacah, zato ne doseže višjih vej. Njegov vrat je precej krajši od žirafinega, kljub temu pa je precej upogljiv. Poleg tega ima zelo dolg jezik, s katerim lahko doseže tudi nad meter visoke veje.

Tadeja Rome**Domen Šverko**

Razmnoževanje

Samica okapija in tudi samec, ki je samotar ali pa občasno živi v majhnih skupinah, se srečata le v času parjenja. Zavohata se po izločevalnih vonjavah iz mošusnih žlez, samica naznani svojo pripravljenost na parjenje z označevanjem določenega področja.

Samec pridobi samico z razkazovanjem svojega belega vratu. Glavo dvigne in jo potisne nazaj, da je viden bel vrat. Na začetku se samica upira, nazadnje pa le privoli v parjenje.

Mladiče lahko skoti v vsakem letnem času, vendar najpogosteje koti v deževnem obdobju, saj je takrat hrane v izobilju.

Pred kotitvijo se samica umakne v pragozd, kjer skoti enega mladiča, ki že po šestih ali dvanajstih urah stoji in sesa materino mleko. V tem obdobju mladi okapi ni najbolj podoben staršem, saj je njegova glava pol manjša, vrat krajši in tace niso tako mišičaste ter dolge, kot pri odraslih. Mladiči imajo črno razmrščeno grivo ob vratu do hrbta, ki pozneje izgine.

Mladiči žre trdo hrano šele po šestih

mesečih dojenja, čeprav občasno še sesa naslednjih šest mesecev. Mladič tako dolgo ostane pri materi, ker je preskrbljen s hrano, mati pa ga uči prehrabnih navad - mleko je le še dodatek, da mladič hitreje raste in se razvije. Kasneje se mladi okapi osamosvoji.

Okapi in človek

Okapija je poimenoval (za pojme Evropejcev tudi odkril) britanski znanstvenik Harry Johnson konec 19. stoletja. Bil je presenečen, da se domače ljudstvo afriških pragozdov, Pigmejci, ne bojijo konjev, ki so jih pripeljali novi priseljenci. Izkazalo se je, da podobne živali (torej okapije) tudi sami lovijo v džungli. Zoološka družba iz Londona je raziskala to novo žival, Johnsonovega konja, za katerega se je pozneje izkazalo, da sploh ni v sorodu s konji, pač pa spada v družino žiraf - najbližja sorodnica je torej žirafa.

Osnovni podatki

Ramenska višina: 1,5-1,7 m

Dolžina: 2-2,1 m

Teža: 200-250 kg

Spolna zrelost: samica pri dveh letih, samec pozneje

Čas parjenja: maj/junij ali november/décember, lahko tudi celo leto

Čas brejosti: 14-15,5 mesecev

Število mladičev: 1

Oglašanje: pokašljanje

Hrana: rastlinojed: listi, popki, trave, praproti, sadeži, gobe

Življenjska doba: v ujetništvu živi do 33 let

Ali veš, da ...

... je jezik okapija dolg približno 35 cm, s katerim lahko seže tudi do oči?

... je svoje ime "okapi" dobil po ljudskem imenu Pigmejcev?

... so leta 1918 okapija prvič pripeljali v živalski vrt, rezultati vzreje pa so se pokazali šele po petdesetih letih?

... je okapi od leta 1932 zaščiten?

Sive celice

Sudoku

	7	9	2	8		3	4	
		3	1			9		
		8	3			1		
	2		7		1	6	9	
4					5			1
	1	6	4				2	
		2			3	7		
		1			2	4		
	8	4		1	7	2	5	

Premetanka »sadje«

Vstavi besede: jabolko, hruška, banana, ananas, pomaranča, mandarina, breskev, sliva.

E	R	T	Z	U	I	O	P	Š	A	S	D
L	R	P	O	M	A	R	A	N	Č	A	J
B	Č	R	J	L	O	S	V	J	T	Z	A
A	L	I	M	O	N	A	T	R	I	S	N
N	C	J	A	B	O	L	K	O	V	L	A
A	M	N	B	V	C	O	I	U	Z	I	N
N	Č	L	K	J	H	G	F	D	S	V	A
A	R	L	F	G	H	R	U	Š	K	A	S
E	F	B	R	G	N	Z	H	M	I	L	Č
D	M	A	N	D	A	R	I	N	A	G	H
V	R	T	Z	B	R	E	S	K	E	V	G
P	O	I	U	Z	T	R	E	G	V	A	Š

Kviz - Taborniška (ne)znanja

- Koliko življenja ljudje prespimo?
  - Polovico.
  - Tretjino.
  - Četrtno.
- Na prenočevanje na prostem prinesemo ...
  - šotorsko krilo, spalno, svetilko, rezervno perilo.
  - računalnik, televizor, igralno konzolo, glasbeni predvajalnik.
  - motor, avto, prenosni WC, dobro ozvočenje.
- Za pripravo ležišča uporabimo ...
  - veje, listje, praprotno, les, kamenje.
  - asfalt, beton, keramične ploščice, kamnite tlakovce.
  - veje, listje, les, kamenje, beton.
- Če spimo na tleh, kjer podlaga ni najbolj mehka, oblikujemo ležišče v obliki telesa in podložimo vzglavnik. Zakaj?
  - Ker tako ležišče lepše izgleda.
  - Da ne bomo obremenjevali hrbtnice.
  - Da porabimo čim manj materiala.
- Pri snežnem bivaku je pomembna dobra toplotna izolacija med snegom in telesom, zato ...
  - moramo narediti tanjše ležišče.
  - ni treba narediti ničesar posebnega.
  - moramo narediti debelejša ležišča.

Rešitve kviza iz prejšnje številke so: 1 - b, 2 - a, 3 - b, 4 - a, 5 - b.

Povežite vprašanja na levi strani s pravilnimi odgovori na drugi strani.

1. Pri nas najbolj razširjen in znan sadež.	A. banana
2. Bananovec se imenuje drevo.	B. jabolko
3. V vsaki rastlini dozori le en sadež.	C. pomaranča
4. Prvi plodovi so zreli že novembra.	Č. ananas
5. Izvira s področja Kitajske in Japonske.	D. breskev
6. Pri nas množično raste na Primorskem.	E. mandarina
7. Drevo zraste tudi do 16 metrov visoko.	F. sliva
8. Pravijo ji tudi požegača.	G. hruška

Rešitev premetanke: 1 - jabolko, 2 - banana, 3 - ananas, 4 - pomaranča, 5 - mandarina, 6 - breskev, 7 - hruška, 8 - sliva.

Taborniška (ne)znanja

Ležišča

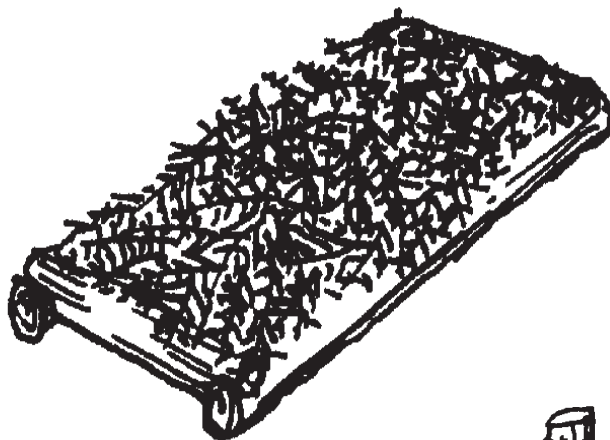
Ljudje skoraj tretjino svojega življenja prespimo, saj se tako odpočijemo in nabereemo nove moči za napore, katerih nam tabornikom na pohodih, bivačkanjih in drugod prav gotovo ne manjka. Ravno zato se tudi pri spanju v naravi potrudimo, da iz preprostega materiala, ki ga nabereemo v naravi ali prinesemo s seboj, pripravimo čim bolj udobno in zdravo ležišče. Pomembna je izbira prostora, kjer bomo prenočili, o čemer smo pisali v predhodnih številkah na temo bivačkov.

Najprej poskrbimo za zdravje. Ležišče mora biti dobro zaščiteno pred vlago in toplotno izolirano, da se med spanjem ne prehladimo. Če prenočevanje na prostem načrtujemo, ponavadi s seboj prinesemo dodatno opremo, npr. šotorsko krilo, armafleks, spalno ipd. Kadar na prenočevanje na prostem nismo pripravljeni, lahko z naravnimi materiali in različnimi načini izdelave ležišča ravno tako dobro pripravimo in izoliramo.

Če spimo na tleh, kjer podlaga ni dovolj mehka, je najbolje, da (če se le da) tla oblikujemo, kot je oblikovano telo: izdoblamo del ležišča za boke in podložimo vzglavje. Tako nas ne bo žulilo in obremenitev hrbtenice bo primernejša.

Za pripravo ležišča lahko uporabljamo različne naravne materiale: smrekove veje, listje, seno, slamo, praproč, les, kamenje, mah, mrežo itd. Pri pripravi ležišča v snežnem bivaču je pomembna dobra toplotna izolacija med snegom in telesom, zato mora biti ležišče debelejša.

V prihodnjih številkah si bomo pogledali nekaj primerov ležišč na tleh in ležišč, dvignjenih od tal - slednja so boljša, ker so načeloma bolj suha in toplejša.

Kosovirčki

Faca vod

Kosovirčki so zelo redke živalice, ki živijo v skrivnostni Kosoviriji (z začasnim bivališčem v okolici Domžal), ki je ni možno najti na nobenem zemljevidu, orientacijski karti ali skici terena. Rajši od paradižnikov imajo le pečene hrenovke, juho iz mladih kopriv in palačinke s čokolado.

Že osmo leto so člani Rodu skalnih taborov Domžale. V tem času so doživeli marsikatero taborniško dogodivščino, bili že večkrat poročeni, imeli kar nekaj skrivnih prijateljev, imeli lužo v šotoru, našli že vsaj 50 rdeče-belih zastavic in kanuarili po reki Krki.

Kosovirčki, kaj bi pri tabornikih najbolj pogrešali?

Našega Nejca, Nejc bi najbolj pogrešal lušne tabornice, Kevin dobro družbo (s tem je verjetno mislil enako kot Nejc), Rok večere ob ognju, Tjaša je navdušena nad bivaki, Maša taborjenja, Sara pa se med vsemi stvarmi ne more odločiti za le eno.

Zakaj je Nejc nepogrešljiv del »opreme« na vsakem hajku?

Ker s svojim prijaznim obrazom, z rdečimi lički, očara prav vsako teto, ki nas nato zasipa s piškoti, čokolado in sokom, strica s traktorjem pa z eno besedo pripravi do tega, da nam ponudi prevoz.

Kaj vse ste užičili, pa jaz (vaša vodnica) še ne vem?

Joj, imamo premalo prostora, da bi napisali vse naše lumparije (smeh in spogledovanje - zgleđa, da ne bom nikoli izvedela).

Pikčaste vodove rutke?

Fantje nismo navdušeni. Obstaja toliko različnih vzorcev in barv, pa se punce odločijo ravno za pikice? No, glavno, da so njim všeč.

Praščiki za srečo in bowling?

Zaradi rozastih praščikov z modrimi rilci in repki smo danes na bowlingu. Naredile so jih punce, fantje pa smo jih prodali na novoletnem sejmu in za nagrado zdaj podiramo keglje. Nejc trenutno zmaguje, Roku pa nikakor ne gre.

Mogoče še besedo ali dve?

Nejc ne zmaguje več, saj je Maša pokazala svoje skrite talente in zmagala (naslednjo igro so se ponovno veselile punce).

Maša, Tjaša, Sara, Rok, Kevin in Nejc vas vse lepo pozdravljamo in upamo, da bomo skupaj doživeli kakšno dogodivščino.

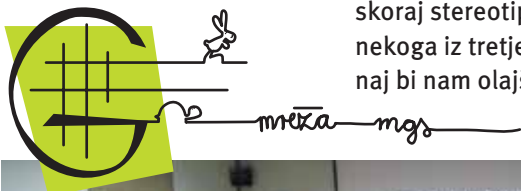

Mreža MGS

Polona Rožman

Ko govorimo o medgeneracijskem sodelovanju in sobivanju (MGS) v družbi se nam v misli velikokrat najprej prikradejo podobe solidarnosti med predstavniki tretjega življenjskega obdobja oziroma že skoraj stereotipna podoba predstavnika prve generacije, ki poskuša nekoga iz tretje generacije naučiti, kako se uporabljajo naprave, ki naj bi nam olajšale bivanje in komunikacijo.

S tem projektom želimo opozoriti tudi na to, da se medgeneracijskega sobivanja učimo vse življenje in da je v nekaterih mladinskih organizacijah, kot so skavtske organizacije, način prenašanja znanja in izkušenj ključen za obstoj same organizacije. V okviru študijske skupine projekta smo tako izvedli dve raziskavi in rezultate predstavili 2. marca v Mestnem muzeju Ljubljana na konferenci Pogled mladih. Po uvodni predstavitvi nosilcev projekta (ZTS in ZSKSS) je sledila predstavitev obeh raziskav.

V prvi raziskavi, v kateri je sodelovalo nekaj čez 900 predstavnikov vseh treh generacij, smo spraševali po prepoznavnih lastnostih. Lidija Hamler nam je predstavila razmišljanja anketirancev o lastnostih, ki veljajo za posamezne generacije, o tem, kaj se lahko z medgeneracijskim sobivanjem naučimo, in kaj vse zaobjema pojem MGS. Drugo raziskavo, ki jo je vodil Matej Cepin, pa smo opravili med vodil-

nimi v organizacijah, ki se prepoznavajo kot medgeneracijske. Predvsem nas je zanimalo, kako vodijo tako organizacijo, kako poteka prevzemanje odgovornosti, s kom največkrat sodelujejo in kako poteka komunikacija med člani. Tu velja poudariti, da tovrstnih raziskav še nismo zasledili ne v Sloveniji ne na evropski ravni.

K sodelovanju smo povabili tudi dr. Jožeta Ramovša, direktorja inštituta Antona Trstenjaka, ki nam je predstavil njegov pogled na to, kaj moramo mladi že danes narediti, da bomo bolj pripravljene na jutri. Ob koncu konference so se predstavili še naši partnerji s svojimi uspešno izvedenimi medgeneracijskimi projekti in dobrimi praksami, ki potekajo v okviru Mreže MGS.

Da pa teorija ni ostala samo zapisana in izrečena, smo istega dne izvedli še usposabljanje z uvodno okroglo mizo in delavnicami. Izhodiščna vprašanja za udeležence okrogle mize, Tadeju Beočaninu (ZTS in MSA), Mateju

Planku (Planinsko društvo Slivnica pri Celju), Barbari Tehovnik (ZSKSS) in Ivanu Štuhecju (ZAMS), je moderator, Sašo Kronegger, dobil iz izvedene raziskave med menedžerji v mladinskih organizacijah. Prisotni so govorili o tem, kako se soočajo z izzivi in ovirami v MGS.

Usposabljanje smo zaključili s štirimi delavnicami: Lastnosti in značilnosti generacij, Komunikacijski kanali generacij, Kako preiti z medgeneracijskih dogodkov na medgeneracijsko organizacijo? in Prenos znanja med generacijami.

Glede na odzive prisotnih in izvajalcev je bila konferenca uspešno izvedena in upamo, da bo tovrstnih aktivnosti znotraj mladinskih organizacij več, predvsem pa da se bo bogato znanje, ki ga medgeneracijske organizacije imamo, uspešno preneslo v prakso tudi v drugih organizacijah.

Zahvala gre tudi vsem izvajalcem in sodelujočim za njihov pridevek k uspešni izvedbi dogodka. ■

Operacijo delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega socialnega sklada, ter Ministrstvo za šolstvo in šport. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013, razvojne prioritete »Razvoj človeških virov in vseživljenjskega učenja«, prednostne usmeritve »Izboljšanje kakovosti in učinkovitosti sistema izobraževanja in usposabljanja«.

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJA DELNO FINANCIRA EVROPSKIH IN
EVROPSKI SOCIALNI SKLAD

REPUBLIKA SLOVENIJA | MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT

Neža Zajc

Žan Kuralt

INTERVJU

Jan Ravnik, glavni organizator NOT-a 2011

S proge se bo dalo končno spet videti ljubljanske avtobuse

Jan Ravnik je član Rodu Močvirski tulipani, ki pravi, da je največja vrednota, ki se je je naučil pri tabornikih, iskreno prijateljstvo. Letos za vse željne nočne orientaciste, ki si želijo zopet doživeti adrenalina polno nepozabno izkušnjo na vrtačastem terenu s sendvičem in zemljevidom v rokah, kot glavni organizator s svojim rodом že tretjič pripravlja nočno orientacijsko tekmovanje.

Zanimal nas je seveda prihajajoči NOT, ki bo potekal v noči s 26. na 27. marec v oklici Ljubljane, natančneje v Šmarju Sapu.

Foto: Miha Grgič - Jelen

Kot glavni organizator s svojim rodom pripravljate že 34. NOT. Kako potekajo še zadnje priprave? Je v zraku že čutiti kaj živčnosti ali le pozitiven adrenalin?

Živčnosti in napetosti je vsekakor manj kot lani, ker imam že več izkušenj, me pa tako kot vsako leto nadzorujejo starejši člani, ki imajo za sabo veliko več NOT-ov in bolje vedo, kako pa kaj. Priprave še zdaleč niso zadnje, nekatere stvari so že zaključene, nekaterih še sploh nismo začeli. Dela je veliko in z vsakim dnem ga bo več.

Pripravljate letos kakšno posebno presenečanje ali novost za tekmovalce, ki se ga nameravajo udeležiti?

Resnih novosti ni. S proge se bo dalo končno spet videti ljubljanske avtobuse. Namesto lanskoletnih makaronov, ki jih nihče ni želel jesti, se zopet vračajo tradicionalni sendviči. Tekmovalci bodo lahko videli tudi Evo & Evo.

Kakšen je teren, na katerem bo potekala proga?

Teren je bil za postavljanje proge

precej zahteven, smo morali kar nekaj kontrolnih točk (KT) večkrat prestaviti, da je bila proga dovolj zanimiva. Velik del proge je zmotilo to, da si je en tip zaprl del doline in ni pustil postavitev nobenega KT-ja. Čez dan proga ni toliko zahtevna, ponoči pa se tudi jaz sam ne bi upal iti čez njo. Vrtače bodo!

Ko sva že pri terenu, me zanima, kdo je bil letošnji teraser, kakšna bo trasa?

Vlogo teraserja počasi prevzemava jaz in Lovro, letos sva že sama naredila in pregledala progo na terenu, ampak brez pomoči najinih predhodnikov in njihove potrditve proga najbrž ne bi bila tako zanimiva.

Lani je bilo kar nekaj pritožb glede tega, da so bili KT-ji preveč skriti in da jih več kot polovica ženskih PP ekip ni našla? Jih letos nameravate postaviti na bolj vidna mesta ali je krivdo moč pripisati ekipam, ki so bile premalo natančne?

NOT že od nekdaj slovi kot eno težjih orientacijskih tekmovanj. Teraserji se zavedamo, da PP-jke pona-

vadi ne prehodijo cele proge, in jo poskušamo temu prilagoditi, ampak istočasno želimo, da NOT ne bi izgubil slovesa težkega tekmovanja.

Gre za akcijo, ki je organizacijsko precej težka in zahteva veliko časa, volje in truda. Zagotovo mora za teboj stati vrhunška ekipa. Si sam izbereš ekipo ljudi, ki se ti zdijo sposobni in dobri, ali ste že ustaljena ekipa, ki ima za seboj že več NOT-ov?

Organizacijsko se mi zdi toliko zahtevno kot vsa ostala tekmovanja. Ampak brez takšne ekipe, kot jo imamo v rodu, bi bilo meni veliko težje. Ekipa si ne izbiram sam, je ustaljena, ampak če bi si jo izbiral, bi bila točno takšna. Zbiram in sestavljam edino kontrolorje. Tisti, ki skrbijo za tehniko, pa so že od nekdaj isti in vsako leto točno vedo, katero stvar bodo prevzeli.

Koliko prej začnete s pripravami?

Za NOT 2012 bomo začeli aprila 2012, in sicer bo to vrednotenje letošnjega NOT-a in morebitnih stvari, ki jih bomo spremenili. Sicer pa se vse

skupaj začne septembra z iskanjem šole.

Kako določite lokacijo, kakšne pogoje mora izpolnjevati?

Blaž in Roman sta pred nekaj leti zapisala seznam potencialnih šol za naslednje n-število NOT-ov. Zdaj gremo po tem seznamu in kličemo šole, dokler ne dobimo odgovora. Šole so zbrane glede na teren okoli njih, pomembno je tudi to, da imajo telovadnico in da se nahajajo v bližini Ljubljane.

Promocijsko ste se tudi letos zelo dobro pripravili, kar je zelo pohvalno, saj marsikateremu organizatorju akcije zaškriplje ravno pri promociji. Letos ste pripravili video posnetke, ki ste jih objavili na Facebooku in ki znajo pritegniti marsikaterega tabornika. Misliš, da je to tisti ključ do večje udeležbe na akciji?

To mi bo zmeraj ostala uganka. NOT je imel včasih, dolgo nazaj, vsako leto po 100 ekip. Nazadnje je imel 100 ekip ob 30-letnici, ko je bila štartnina zastoj, potem je število spet začelo

padati. Lani smo imeli 63 ekip, kar je bilo glede na prejšnji dve leti uspeh, nisem pa čisto prepričan, čemu bi to lahko pripisal. Mogoče ima prste vmes Facebook, ki smo ga uvedli lani, ne vem pa, če je to zaradi njega. Filmčke smo snemali že pet let nazaj, letos pa smo se odločili, da jih bomo spet, ker se nam je zdelo zabavno. Tretji je v izdelavi in upam, da bo dosegel YouTube pred NOT-om. Malo moramo zbrcati drug drugega pa bo.

Je kakšna malenkost, ki ste jo lani izpustili ali pa ne naredili in bi jo skušali letos popraviti, spremeniti, narediti?

Sigurno so to sendviči. Upam tudi, da se bo kdo letos strinjal z mano, da to pa je blizu Ljubljane!

Koliko ekip je že prijavljenih, so se izpolnila vaša pričakovanja? Koga pričakujete v največjem številu?

24. februar je še malce prezgoden datum za pregled števila prijavljenih ekip. Vem, da smo imeli pred enim teden prijavljene tri ekipe, a upam, da

se je ta teden prijavila še kakšna. Ponavadi največ prijav prispe zadnji teden pred rokom. Upam, da jih bo letos več kot lani. Letos računamo tudi na udeležbo velenjskih tabornikov, saj se datuma NOT-a in Škalske lige ne prekrivata. Največ pričakujemo grč.

Imate kar nekaj uglednih in medijsko dobro poznanih sponzorjev. Kako so se odzvali na vašo potrebo po njihovih dobrinah in denarju?

Denarja ponavadi dobimo zelo malo. Financiramo se predvsem iz štartnin. Dobimo pa od sponzorjev vse nagrade, tako da za nagrade ne zapravimo nič. Vse skupaj je vrednost nagrad več tisoč evrov. Nekateri sponzorji se odzovejo, nekateri ne, tako kot ponavadi. Še zmeraj je najlažje dobiti sponzorje po vezah. Moja izkušnja pa je, da se bolj splača klicati okoli, kot pa samo pisati. Seveda pa je pismena prošnja obvezna v vsakem primeru.

Kakšne bodo nagrade?

Hude!

Vsi, ki se še niste prijavi na NOT, lahko preverite informacije na Facebooku in na spletni strani not.rutka.net.

Tabor na obisku

“Z naravo k boljšemu človeku” je geslo, ki ga pozna vsak član našega rodu. Z imenom “Kranjski jeglič” ga je krstil pokojni učitelj in prvi ravnatelj naše šole v Spodnji Idriji, Ivan Pižmoht. Navdih zanj je kot mlad učitelj pred 36 leti dobil pri rodovih po Sloveniji. V tistih dneh je bilo kranjskih jegličev v okolici zelo veliko, danes pa je žal narava vedno bolj okrnjena, tako da je tudi kranjski jeglič postal redkost. Ime rodu se je v širši javnosti začelo aktivneje pojavljati, ko je mentorstvo na šoli prevzela učiteljica in tabornica Pavla Kosmač. S svojim bogatim znanjem, delavnostjo in vztrajnostjo je vzgojila mnogo novih tabornikov. Njeni medvedki, čebelice, popotniki in popotnice so dosegali na vseh tekmovanjih visoke rezultate. V sodelovanju s starešino Janezom Mauserjem sta naš rod postavila na noge in nam omogočila samostojna taborjenja. V rodu je kljub delovnim mentorjem in članom rodove uprave prihajalo do premajhnega zanimanja mladih. Z veliko vnemo je začel pred leti aktivno delovati vodnik in načelnik rodu Jože Podobnik “Coco”.

Kdo se boji črnega moža?

Vodovi sestanki

MČ-ji in GG-ji se dobivajo enkrat na teden v zaklonišču pri osnovni šoli v Spodnji Idriji. Izvajajo razne aktivnosti pod vodstvom PP vodnikov.

Rod Kranjski jeglič Spodnja Idrija

Akcije

Prehod v novo taborniško leto smo obeležili s taborjenjem v Umagu. Za otroke smo pripravili pester program, ki je vključeval razne taborniške igrice, pohod, taborniške poroke in krste, plavanje, postavljanje taborniških objektov. Na polovici taborjenja smo se vsi prelevili v grške bogove in boginje ter skupaj preživeli antični dan.

Sledilo je nekaj tednov premora, jeseni pa smo pripravili propagandni dan. Namen je bil seveda privabiti nove člane. Postavili smo gugalnico in katapult. Otroci so se preizkusili v lokostrelstvu, zvečer pa smo skupaj ob ognju spekli slastno taborniško večerjo. Najpogumnejši so noč preživeli kar v šotoru »sredi mesta«.

Naša naslednja akcija je bila namenjena MČ-jem. Priredili smo jo za noč čarovnic. Otroci so uživali ob izrezovanju buč, peki kostanja, kurjenju ognja, presenetil pa jih je tudi prijazen duhec.

Napočil je božični čas. V kinu se je začel vrteti slovenski taborniški film Gremo mi po svoje, za katerega smo se odločili, da je vreden ogleda. Odpravili smo se na enodnevni izlet v Ljubljano. Po obisku kina smo se sprehodili še po praznično okrašeni stari Ljubljani.

Vsako leto se aktivno udeležujemo tudi raznih tekmovanj, kot so ZNOT, NOT, Glas Jelovice, in dosegamo dobre rezultate.

Antični dan

Naša strokovno izdelana gugalnica

Intervju s pomočnikom načelnika, Denisom Mikužem

Koliko časa si že pri tabornikih in katere funkcije si že opravljal?

Tabornike sem začel obiskovati že v prvem razredu, vendar mi način dela ni odgovarjal. Z bolj aktivno udeležbo sem začel v osmem razredu osnovne šole. V prvem letniku sem postal gospodar, na taborjenjih sem skrbel za prvo pomoč, bil sem vodnik.

Kako si se počutil, ko si bil še sam član voda?

Obiskovanje tabornikov mi je bilo vedno v veselje, vendar sem bil kot član voda premalo resen. S prihodom funkcije pa je motivacija močno narasla.

Kaj te je pritegnilo h tabornikom na samem začetku?

Kakor na večino krožkov, so me tudi k tabornikom pritegnili prijatelji, s katerimi še sedaj veliko sodelujemo.

Povej, kje in kako je potekalo letošnje zimovanje? Koliko članov se ga je udeležilo?

Letošnje zimovanje je potekalo v koči v Gorenji Trebuši. Udeležilo se ga je rekordno število 40 tabornikov. Skupaj smo preživeli tri dni ob izvajanju aktivnosti na snegu, kurjenju ognjev, igranju iger.

Spodnja Idrija je majhno mesto. Kakšne so prednosti taborništva v takem kraju?

Ena večjih prednosti taborništva v manjšem kraju je ta, da se med seboj mnogo bolje poznamo. Starejši taborniki osebno poznamo mlajše tabornike, kar temeljito izboljša njihovo počutje v naši družbi.

Nam lahko razkriješ načrte za naprej?

Načrti za letošnje leto so izvedba MČ ter GG akcije spomladi, organizacija območnega mnogoboja pod okriljem SPOOT-a, organizacija nepozabnega taborjenja in udeležba raznih tečajev poleti.

Rebeka in Nina

arhiv RKJ

Slastni kostanji - njam!

Rodova uprava

Načelnik: Jože Podobnik - Coco

Pomočnik načelnika: Denis Mikuž - Mikš

Starešina: Emil Namar - Emc

Načelnik PP: Dejan Bizjak

Starešina PP: Tomo Pirc

Načelnik GG: Matjaž Skvarča

Načelnica MČ: Eva Gnezda

Vodniki GG: Matjaž Skvarča, Denis Mikuž,

Janez Lapajne, Dejan Marinac

Vodniki MČ: Žiga Menart, Nataša Balant,

Eva Gnezda, Lenka Grošelj

Gospodar: David Bizjak

Blagajnica/tajnica: Jana Miklavič

Propagandistke: Nina Podgornik, Rebeka

Laharnar

Buuu!

29. Skupščina Zveze tabornikov Slovenije

Za 19. marec 2011 je sklicana 29. Skupščina ZTS, ki bo potekala v Velenju. Začne se ob 9. uri z delom po skupinah. Rodovom je bilo tako elektronsko kot tiskano gradivo že posredovano, vsekakor pa vas pozivamo, da se je udeležite v čim večjem številu vsi načelniki in starešine rodov ter območnih organizacij, saj bo ponudila vrsto zanimivih informacij na temo delovanja ZTS, svetovne konference, ki jo bomo organizirali v letu 2014, letošnje 60-letnice delovanja ZTS in ostalih odprtih tem, ki potrebujejo vašo pozornost. Dopoldne bo namenjeno različnim delavnicam, popoldan pa se bomo posvetili formalnim zadevam. Se vidimo 19. marca!

Delavnice:

Prenova programa za mlade - sistem osebnega napredovanja

NAMEN: posameznim veččinam določiti ustrezno mesto v prenovljenem sistemu osebnega napredovanja (osnovni program).

Spletna komunikacija in informacijska podpora v ZTS

NAMEN: predstaviti dokument, ki povzema prenavo spletnih komunikacij in spletne promocije ter informacijske podpore ZTS.

Promocijski materiali ZTS - ciljne skupine in ključna sporočila

NAMEN: v sklopu prenove promocijskih materialov želimo opredeliti ciljnaskupine promocijskih aktivnosti in ključne besede, s katerimi bomo nagovorili posamezne skupine.

Zakon o prostovoljstvu

NAMEN: predstaviti zakon, njegove pozitivne posledice, pa tudi nove administrativne izzive, za katere smo že pripravili rešitve.

60. letnica delovanja ZTS bo ...

No, pa je padla kocka! Praznovali bomo v petek, 22. aprila 2011, v Postojnski jami, z začetkom okrog 18. ure, in sicer skupaj z Rodom kraških viharikov, ki prav tako praznuje enako visok jubilej. Svojo udeležbo je že potrdil tudi predsednik države, dr. Danilo Türk, tako da si rezervirajte čas in s seboj prinesite prešerno svečano voljo. Obljubljamo pravo malo dogodivščino in program, ki bo navdušil.

Več točnejših informacij bo sledilo v naslednjih tednih, če pa se najde še kakšen par pridnih rok in brihtnih glav, toliko bolje, saj bomo rabili pomoč pri sami izvedbi. Kontakt: baca@rutka.net.

Poziv rodovim propagandistom

16. februarja 2011 so se rodovi propagandisti in ostali udeležili delavnice na temo odnosov z mediji in drugimi javnostmi. Zanimanje je bilo precejšnje, da pa bi tudi v bodoče lahko pripravili podobne aktivnosti in dosegli čim več tabornikov, ki jih te vsebine zanimajo, želimo ustvariti bazo rodovih propagandistov slovenskih tabornikov. Tako pozivam vse rodove propagandiste oziroma tiste, ki opravljate to funkcijo ali vas to področje zanima, da mi pošljete elektronsko sporočilo za vašimi podatki (ime in priimek, rod, e-pošta in telefonska številka) na baca@rutka.net. Bazo bomo sproti dograjevali, vse v njej pa obveščali o aktivnostih Komisije za odnose ZTS z javnostmi. ■

Vaše predloge in pripombe nam pošljite na io.zts@rutka.net.

Vesoljske zanimivosti preteklega meseca

Letošnji februar je postregel z mnogo zanimivostmi iz vesolja. Sonce je glavno na prizorišču, saj je njegova aktivnost v vztrajnem porastu. Vse več sončnih peg lahko opazimo na njegovi površini, iz česar lahko sklepamo, da se bližamo vrhuncu aktivnosti tekočega 24. 11-letnega cikla. V februarju smo doživeli tudi močen izbruh (erupcijo) ene izmed skupin peg v smeri Zemlje, vendar k sreči brez večjih posledic. Opozorilo: Ne opazujte Sonca brez ustreznih filtrov!

Na Saturnu divja nenavadna nevihta, ki se izraža z neobičajno veliko liso na planetovi površini. Verjetno gre za povečano elektrostatično dejavnost, ki je povezana s povečanjem aktivnosti Sonca (podobno kot polarni sij na Zemlji, le mnogo večji). Vesoljski teleskop Kepler je ob zvezdi Kepler 11 odkril kar šest eksoplanetov in s tem spet dosegel svojevrsten rekord, saj toliko eksoplanetov ob isti zvezdi še niso našli. Na posnetku »ultra-deep-field«, ki ga je posnel vesoljski teleskop Hubble, pa so odkrili do sedaj najbolj oddaljeno galaksijo, ki naj bi bila oddaljena 13,2 milijarde svetlobnih let. Starost vesolja trenutno ocenjujejo na 13,7 milijarde let. To pa pomeni, da vidimo omenjeno galaksijo takšno, kakršna je bila, ko je bilo vesolje staro le pol milijarde let. Vesoljska sonda Stardust Next je na Valentinovo letela mimo komete Tempel 1 in ga fotografirala. To je tisti komet, na katerega so leta 2004 strmoglavili del sonde Deep Impact. Cilj misije je bil ugotoviti posledice omenjenega strmogavljenja.

Februarja so blizu Zemlje leteli trije asteroidi, velikosti od 2 do 5 metrov. Eden izmed njih, imenovan 2011 CQ1, je zabeležen kot najbližji opazovani mimoletelci asteroid v zgodovini opazovanj. Zemljo je namreč zgrešil le za dobrih 5000 kilometrov in zato kar za 60 stopinj spremenil svojo tirnico. Pri Škofji Loki pa so pri kopanju useka za novo gozdno cesto po naključju našli 5 kg težek železov meteorit. To je tretji in najtežji meteorit, ki so ga našli na slovenskih tleh. Kdaj je padel na Zemljo, ni znano, gre pa za izredno redko najdbo, saj je verjetnost, da »na slepo« najdeš meteorit, manjša kot zadeti glavni dobiček na lotu.

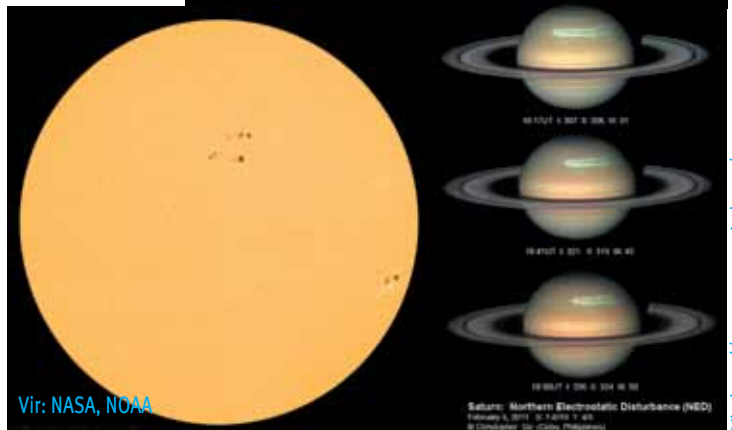
Atrakcija letošnjega poletja bo verjetno komet C/2010 X1 Elenin. Konec lanskega leta ga je odkril ruski astronom Leonid Elenin. Komet bo najbližje Soncu 11. septembra, ko bo Zemlja šla skozi njegov rep. Američani, ki so že sicer občutljivi na ta datum, na spletu že širijo paniko. Komet naj bi se konec oktobra zelo približal Zemlji.

Vir: NASA, NOAA

Vir: NASA, NOAA

Vir: NASA, NOAA

Saturn: Northern Electrostatic Disturbance (NED)
February 5, 2011 07:42:00 UT +00
© Christopher Go, COSMOS Photography

KOSOBRIŃOVI PRIPRAVKI

Krompir (*Solanum tuberosum*)

Je rastlina iz družine razhudnikovk. Gomolji teh rastlin se uporabljajo tudi kot živilo za ljudi in živali. Krompir je bil prinešen v Evropo iz južne Amerike. Prinesel ga je Krištof Kolumb. Krompir je v naše kraje prišel v času, ko je vladala cesarica Marija Terezija, ki je želela izboljšati prehrano prebivalstva. Kmetje so se sprva upirali sajenju te poljščine, kasneje pa so jo sprejeli in posvojili za vsakoletno pridelavo.

Danes poznamo preko 3000 vrst krompirja: bele, rumene, rožnate in rdeče barve ter vodene in mokaste strukture. Barva krompirja pravzaprav nima nobenega pomena pri prehrabni vrednosti krompirja, ima pa bistveno vlogo pri tem, za katere jedi je posamezna vrsta krompirja primerna. Krompir za prehrano se mora najprej pravilno prebrati, osušiti, pustiti odležati v temnem prostoru, nato se gomolji preberejo z znaki gnilobe, okužbe s škodljivci in fizičnimi poškodbami, šele nato se ga skladišči za ozimnico v primernem temnem prostoru. Sončna svetloba povzroči v krompirju nastanek zelo nevarnega alkaloida - solanina, ki je zelo strupen. Takšen krompir postane pod kožico zelen, kar je posledica hkratnega pojava klorofila. Že en srednje velik zelen krompir v kilogramu krompirja je dovolj, da bomo zastrupitev z solaninom dobro začutili.

Učinkovine: do 80 % vode, 1,7 % beljakovin, 17,2 % ogljikovih hidratov, 0,1 % masti, 1 % mineralnih snovi. Največ vsebuje železa, in sicer 0,9 mg na 100 g, fosforja 0,6 mg in veliko vitaminov, razen vitamina A.

Uporabnost: juhe, prikuhe, solate, škrob; zunanja uporaba v zdravilne namene: znižuje telesno temperaturo, če obkladamo olupke, kaša iz surovega krompirja pomaga pri manjših opeklinah, ozeblinah, vnetju sklepov.

Krompirjeva juha

Sestavine: 1 čebula, 1 kg krompirja, 2 korenčka, 1 rezina zelene, 1 šopek peteršilja, 2 žlici oljčnega olja, 1,5 dl smetane, 1,5 l vode. Priprava: Čebulo nasekljamo, krompir olupimo ter narežemo na manjše kocke, 3 krompirje pustimo cele, enako naredimo s korenčkom in zeleno. Na olju popražimo čebulo,

da lepo porumeni. Dodamo preostalo zelenjavo, solimo ter pražimo še tri minute. Dolijemo toplo vodo. Ko juha zavre, kuhamo še okoli 20 minut. 3 cele krompirje pretlačimo dodamo kisló smetano in dobro premešamo, kuhamo še 10 minut. Nasekljan peteršilj potresemo po juhi..

Krompirjev golaž

Sestavine: 5 krompirjev, 1 par kranjskih klobas, 2 čebuli, 2 žlici oljčnega olja, 1 žlica moke, timijan, sol in poper, lovrorjev list.

Priprava: Olupljeno čebulo nasekljamo na koščke, prepražimo na olju, dodamo olupljen krompir, ki smo ga prej narezali na kocke, in mešamo. Ko krompir na pol ostekleni, dodamo še moko in vse skupaj večkrat premešamo, da se ne prime, vendar toliko časa, da moka svetlo porjavi, nato vse skupaj zalijemo s tolikšno količino vode, da je krompir pokrit. Dodamo na kolobarje narezano kranjsko klobaso, lovrorov list, timijan ter osolimo in popramo po okusu. Kuhamo na zmernem ognju, dokler niso krompir in kranjska klobasa kuhani.

Kruh iz krompirja

Sestavine: 50 g svežega kvasa, 1 čajna žlička sladkorja, 1 kg bele pšenične moke, sol, maslo, 1 kg olupljenega krompirja, iz katerega naredimo pire.

Priprava: V posodo damo kvas, malo mlačne vode, sladkor in malo moke. Pustimo vzhajati 15 minut. Krompirjevemu pireju dodamo pšenično moko. Primešamo vzhajan kvas in sol. Testo dobro zgnetemo, pokrijemo in vzhajamo eno uro. Nato ga pregnetemo in oblikujemo hlebec. Položimo ga na pomokan prtiček in pustimo še enkrat vzhajati. Pečemo ga približno eno uro in pol. Ko je kruh pečen, ga premažemo z maslom.

Pečen krompir

Pečemo ga lahko celega v dobri žerjavici, najboljša je iz bukovih drv. Lahko pa krompir olupimo, zavijemo v alufolijo in ga damo v žerjavico. Še boljši bo, če krompir namažemo z maslom ali oljem, malo posolimo in ga nato zavitega v alufolijo damo peči v žerjavico. Krompir naj se v žerjavici peče od 20 do 25 minut.

Vse to in še več na Rastlin'cah (tečaj poznavanja rastlin za prehrano in zdravje).

»Kaj si bil pa ti za maškare?«

To pa je pester mesec, tale marec 2011! Se vam ne zdi? Toliko praznikov: dan žena (8. marca), ki vztraja v naši družbi, kar je seveda lepo in prav, pa dan mučenikov (10. marca), ki ga kar precej zanemarjamo oziroma radi spregledamo, in potem seveda še najpomembnejši, materinski dan (25. marca), na katerega nihče ne sme pozabiti, pred vsemi pa je bil še pust. Kje sploh začeti ...

Kaj in zakaj praznujemo

Ali ste se že kdaj vprašali, če vi in vaši člani sploh poznate ozadje in nastanek praznikov, ki jih praznujemo vsako leto, skozi celo leto in vedno znova spet in spet? Pa si pobližje pogledjmo pustovanje oziroma pustni čas.

Gre za obdobje med novim letom in pepelnično sredo (ta se praznuje 46 dni pred veliko nočjo, pepelnična sredo je prvi postni dan). Sam datum je premakljiv, odvisen od velike noči. Letos smo ga praznovali med 3. in 9. marcem. Prava pustna dneva sta dva: pustna nedelja in pustni torek. Ime tega časa se smiselno veže na latinsko besedno zvezo *domenica ante carnes tollendas* ali *levendas* (nedelja, preden se umakne, pusti meso, predpostna nedelja). Samo praznovanje pusta sega v predkrščansko dobo. Izročilo so prevzeli Rimljani in si v predpomladnem času ustvarili več praznikov, ob katerih so se tudi šemili. Praznovanje in šemljenje se je kljub upiranju uveljavljajoče se Cerkve nadaljevalo tudi po pokristjanjenju; od 10. stoletja pa je odpor ponehal. V srednji Evropi so se po letu 1300 zabave prenesle na čas pred štiridesetdnevnim postom (vir: <http://sl.wikipedia.org/wiki/Pust>).

Beseda *pust*, ki jo je poznal že Trubar, je po vsej verjetnosti nastala iz besede »mesopust«, torej iz besed *meso* in *postiti* se ali iz *meso* in *pustiti*, kar bi bil dobeseden prevod iz italijanskega

izraza *carneleva* v pomenu »opusti meso«. Iz italijanskega *carnevale* je nastala beseda *carnevale*, iz te pa evropska kulturna beseda *karneval* v pomenu »praznovanje pusta« ali »pustovanje« (vir: <http://sl.wikipedia.org/wiki/Pust>).

Adijo zima, pozdravljena pomlad

V Sloveniji se daje pustu velik poudarek, kar je seveda prav. Tradicionalno so organizirana različna praznovanja, sprevidi in povorke. Še posebej je pestro v Cerknem, od koder izvira cerkljanski laufer, na Ptujju, kjer so doma kurenti, v Cerknici, na Krasu in v Ravnah (*Ravensk' pust*) in še bi la-

hko naštevali. Skoraj da ga ni mesta ali večje vasi, kjer ne bi na svoj edinstven način obeležili odhoda zime in prihoda pomladi. To slednje je namreč bistvo maškar, ki odganjajo sivo, mrzlo zimo in kličejo novo pomlad. Po pustnem torku se pusta po običaju tudi pokoplje.

Če se letos s svojim vodom niste našemili in predajali veseljačenju ali obiskali vsaj vaške povorke, potem je skrajni čas, da skupaj sklenete pakt, da drugo leto tega zagotovo ne boste zamudili. Že danes začnite razmišljati, v kaj bi se lahko skupinsko našemili in koga vse pritegnili zraven. Pomlad je že skoraj tu, kot vedno pa je tudi nova zima že za vogalom. ■

Tabolatorij

Mlade face

Maja Albahari Vernik

Adrijana Janičijević

Da so časi težki, vsi dobro vemo, a negotovost jutrišnjega dne najbolj občutimo mladi. Medtem ko postavljamo temelje svoje prihodnosti, nam trenutne okoliščine otežujejo naša prizadevanja. Hkrati je tu kopica pričakovanj, zahtev in pritiskov z vseh strani, mladi pa se na vse odzivamo na nešteto različnih načinov - bolj ali manj družbeno sprejemljivih. Medtem ko nekateri vidimo možnosti in priložnosti za boljši jutri vseh nas in ko skušamo povedati svoje mnenje, imamo le redko priložnost, da smo (u)slišani in upoštevani.

Z 12. avgustom 2010, ko je Organizacija združenih narodov razglasila začetek mednarodnega leta mladih (MLM), smo dobili novo priložnost. Na Mladinskem svetu Slovenije smo jo zagrabili in se odločili izvesti vrsto aktivnosti, ki bodo pozicionirale mlade v družbi kot kompetentne, aktivne, odgovorne in vredne zaupanja. Doslej smo v duhu kampanje ob letu mladih že naredili nekaj korakov in pripravili teren za nadaljnje aktivnosti: vzpostavili smo spletno stran www.letomladih.si; prevedli logotip MLM ter ga dodali na dopisne liste in kuverte; poslali odprto pismo predsedniku države, vlade in državnega zbora; se povezali z nekaterimi znanimi osebnostmi, ki so sprejeli vlogo ambasadorjev MLM: dr. Türkom, Tinkaro Kovač, Zlatkom (ki je naredil »komad« z naslovom, ki je hkrati slogan leta: "Naše leto, naš glas!", pesem je izšla na njegovem novem albumu, poslušate pa jo lahko tudi na spletni strani leta), Andražem Torijem, Ano Marijo Mitič, podpirata pa nas tudi Severa Gjurin in Vid Valič.

V prihodnje načrtujemo še:

- tematske mesece: od marca naprej bomo vsak mesec namenili posebno pozornost eni problematiki (marec bo npr. posvečen zaposlovanju mladih) in s pomočjo medijev to tematiko poskušali približati najširši javnosti (www.avtonomen.si);
- okrogle mize in posvete;
- vzpostaviti sodelovanje z vsaj enim nacionalnim tiskanim medijem pri pripravi priloge z mladinsko vsebino;
- vseslovensko mladinsko akcijo MladeFace: pozvali bomo vse mlade, da se ozrejo okrog sebe in se vprašajo, kaj lahko sami ponudijo okolici ter to 21. maja tudi uresničijo. Akcija bo potekala po vsej Sloveniji ter v zamejstvu in tujini, pripravili in izvedli pa jo bomo mladi sami. S to pobudo želimo podreti stereotipe o mladih ter javnosti sporočiti, da smo aktivna, kompetentna in odgovorna družbena skupina.

Kaj bomo dejansko mladi ta dan počeli, je odvisno od potreb v posameznikovi okolici ter od njegovih sposobnosti, zmoglosti in interesov. Predstavljajte si:

- skupina prijateljev starejši sosedi prekopa vrt;
- dekleta skuha topel obrok brezdomcem, ki se zadržujejo v bližnjem parku;
- prijatelji prebarvajo fasado mladinskega centra, ki je siva in grda;
- fant, ki je več obdelave lesa, izdelata uto za psa v zavetišču;
- mladi iz ekodruštva posadijo drevesa na posekanem ozemlju;
- ljubitelji gora se odpravijo na turo, kjer poberejo smeti ter popravijo označbe;
- dekleta priredi garažno prodajo starih predmetov in izkupiček nameni pomoči potrebni družini.

Mlade spodbujamo k preprostim, organizacijsko nezahtevnim dejanjem, ki pa bližnjemu lahko pomenijo veliko. V kolikor se mladi odločijo za večjo aktivnost, jim bodo za nasvet in podporo na razpolago koordinatori. Kontakti koordinaterjev in druge uporabne informacije so objavljene na portalu www.mladeface.si, kjer bo mogoče videti tudi seznam dobrih del, ki jih bodo mladi predhodno sami vpisali in 21. maja tudi uresničili.

Kot je nekoč dejal Thomas Edison: "Če bi naredili vse, kar smo sposobni, bi bili osupli."

Poskusimo?

Barbara Bačnik - Bača
arhiv Nine Ražen

Taborniki in njihovi poklici

Pleše z volkovi

Tabornica Nina je še posebej posebna - kot vse osebe, ki jih predstavljamo v tej rubriki. Trenutno je zaposlena kot raziskovalka na Biotehniški fakulteti, Oddelek za biologijo, Katedra za ekologijo živali, kjer se ukvarja z velikimi zvermi, predvsem z risi in volkovi - ja, prav ste prebrali - z risi in volkovi pri nas.

Nina Ražen (RTR) - diplomirana biologinja in profesorica biologije

Kako in kdaj se je začela tvoja taborniška pot?

Bilo je v četrtem razredu osnovne šole, ko so nam v razredu zapeli taborniško himno in nas podkupili z čokolado. Kaj si vedno sanjala, da bi rada postala?

Nikoli nisem imela jasnih sanj, kaj bom, ko bom velika. Sanjala sem le o hišici na drevesu, opici za družbo, slonu kot prevoznem sredstvu in družabniku, delfinom v bližnji reki za igro in smučičišču z žičnico nedaleč stran. Nekega dne pa sem poslušala intervju s slovensko biologinjo, zaposleno pri neki tovarni čokolade, ki je hodila po svetu po nasadih kakavovca in testirala kakovost kakavovih zrn. Kot veliki ljubiteljci čokolade se mi je zdelo prav mikavno delo! Mmm.

Kaj si po izobrazbi in katera šola ti je ostala v najlepšem spominu?

Po izobrazbi sem diplomirana biologinja in profesorica biologije. Moje celotno šolanje mi je ostalo v zelo lepem spominu, eni so lepši kot drugi, a med seboj drugačni in neprimerljivi. Menim pa, da je najboljša in najlepša šola življenje!

Katere kompetence te odlikujejo? Zakaj si dobra v tem, kar delaš?

To bi morali pa ostale povprašati. Morda zato, ker sem vedno pripravljena za akcijo, radovedna, se ne ustrašim izzivov, mi iznajdljivost in organizacija

nista tuji, prav tako vztrajnost in vzdržljivost ne, navsezadnje se zaenkrat tudi še kar dobro znajdem na terenu in v gozdu.

Kako je taborništvo vpleteno v tvoje delo, službo?

Ves čas. Če ne bi bilo tabornikov, zagotovo ne bi bila tu, kjer sem! Od nekdaj sem se namreč bala živali, a sem se z leti nekako sprijaznila s pajki in mravljami v svojem šotoru, premagala strah pred kačami in temo. Pridobila sem mnogo znanj in izkušenj, ki mi vsakodnevno pridejo prav, še posebno pri terenskem delu, če le omenim orientacijo, vrisovanje, preživetje v naravi, hojo po azimutu, postavljanje bivakov in iskanje užitnih rastlin, iznajdljivost in pionirstvo. Da dela v skupni, komunikacije, vodenja, organizacije ne omenjam.

Kateri del tvojega poklica oziroma službe ti je najbolj in kateri najmanj pri srcu?

V svojem delu neizmerno uživam, predvsem v terenskem delu. Vsak dan novi izzivi, učenje, uganke.

Kaj si na podlagi svojega dela spremenila v svojem življenju in bi priporočila vsakomur?

Vedno znova se prepričam, da se vse da, če se le hoče, le potruditi se je treba. Da je vse v glavi, da za dežjem posije sonce in pa "Carpe Diem" (užij današnji dan)!

Kako poteka tvoj tipičen dan oziroma delovnik?

Zjutraj se najprej prav težko spravim iz postelje, ko pa zagledam zunaj beli dan, prestavim v brzino in se odpravim veselo na delo. Preko računalnika preverim, kje se potikajo naši risi in volkovi, ki jih imamo opremljene s telemetričnimi ovratnicami, nato pa se odpravim po njihovih poteh, iščem ostanke plena, vzorce za neinvazivno genetiko, jim sledim. Z veseljem s seboj vzamem še kakšnega prostovoljca ali študenta, še posebno pozimi, ko se je občasno treba izkopati iz kakšnega snežnega zameta. Če je dovoljena manjša reklama, malce pobrskajte po spletni strani www.volkovi.si in se nam pridružite.

Česa si na področju svojega dela želiš v prihodnosti?

Da bi bil dan za kakšno uro daljši. Novih izzivov, ustvarjalnosti, napredka, pa tudi nadaljevanja študija. ■

Morda je Gozdna šola ZTS v Bohinju pravo izhodišče za spomladansko smučanje na Voglu, kjer je ta trenutek kar 150 cm snega. Smučate pa lahko še tudi na Kobli na 40 cm debeli snežni odeji. Ne odlašajte, čimprej pokličite 041/ 490 888 in si zagotovite prostor.

Poletne dogodivščine

Drage tabornice in dragi taborniki!

Že kar nekaj časa dobivam vprašanja o tem, kam bi se poleg Svetovnega skavtskega jamboreeja na Švedskem letos poleti lahko odpravili na mednarodno dogodivščino. Zato bom tokrat izkoristil priložnost in vam na kratko predstavil, kakšne so možnosti. Več informacij o posameznih aktivnostih lahko najdete na Facebook strani Mednarodna dejavnost ZTS ali pa pišete na ic@scout.si.

No, pa poglejmo...

Zanimivo bo že konec aprila, od 22. do 25., ko bo v bližini Pariza potekal Paris d'Avenir. Tja se lahko odpravite s svojim klubom PP, saj bodo udeleženci stari od 17 do 21 let.

En mesec pozneje, med 24. in 30. majem, bo na Poljskem potekal seminar, katerega poudarek bo na različnosti. Seminar je sofinanciran s sredstvi EU, zato bo strošek udeležbe relativno nizek.

V Angliji bo med drugimi »manjšimi« dogodki potekal že tradicionalni CamJam (30. julij - 6. avgust). Udeleženci bodo stari od 10 do 18 let, seveda pa bodo z veseljem pozdravili tudi mednarodno osebje.

Avgusta se bo zvrstilo tudi nekaj nacionalnih jamboreejev:

- **8. srbski nacionalni jamboree** bo potekal med 10. in 20. avgustom. Udeleženci bodo stari od 14 do 18 let.
- **5. romunski nacionalni jamboree** bo potekal med 11. in 21. avgustom. Udeleženci bodo stari od 14 do 18 let.
- **bolgarski jamboree** ob stoletnici skavtstva v Bolgariji bo potekal med 14. in 22. avgustom. Udeleženci bodo stari od 14 do 18 let.

Zanimivo pa bo tudi mednarodno dogajanje v Sloveniji. Veliko skavtskih skupin iz tujine bo gostovalo v Sloveniji in večina si želi stika z domačimi taborniki. Rodovi, ki so kdaj že gostili tujce, so bili nad izkušnjo navadno naravnost navdušeni. Boste tudi vi letos vsaj za nekaj dni popestrili dogajanje na taborjenju?

Nekaj drobtinic izdam tukaj, več pa na spletu ali po elektronski pošti.

- skupina iz Velike Britanije (konec julija, začetek avgusta), starost 15-18;
- skupina iz Belgije (julij);
- skupina iz Belgije (2.-16. julij), starost 16-18;
- skupina iz Belgije (14.-31. julij), starost 14-17;
- skupina iz Francije (2.-19. avgust), starost 13-17.

Veselo pustovanje in lep začetek pomladi vam želi

Taborniki odkrili mokriške legende

V skrivnost ovite mokriške legende je tokrat uspelo odkriti vodjem iz Mestne zveze tabornikov (MZT) Ljubljana. Da je bilo razvozlanje uganke toliko bolj napeto in skrivnostno, pa so poskrbeli izkušeni trenerji iz Teambuilding akademije.

Kako pomembna sta komunikacija v timu in medsebojno razumevanje, so tokrat spoznavali taborniki iz MZT Ljubljana. Teambuilding akademija, ki se ukvarja s spodbujanjem timskega dela na podlagi kakovostnih teambuilding programov, jih je namreč povabila na enega od svojih programov in tudi tokrat dokazala, da s svojimi strokovnim znanjem pomaga ohraniti optimizem posameznikov, okrepi odnose, predvsem pa dvigne energijo celotne ekipe.

Ekipa izkušenih tabornikov se je tako pognala na lov za neprecenljivim Gubčevim artefaktom. Namigi so jih vodili po grajskih hodnikih, sporočila so jih čakala pod tlakovci, v sobanah in na dvorišču. Komaj so ubežali pogubnemu uroku in kot pravi poznavalci latinščine razkrivali košček za koščkom uganke. V soju sveč so se spustili v vinsko klet, v krčmi so se ustavili pri skrivnostnem gostu in se po ozkih stopnicah prebili v sobico, kjer je bil vklejen Matija Gubec. Glasen tek čez lesen most je zagotovo zmotil grajsko gospodo, a tabornikov to ni oviralo. Vedeli so namreč, da jih je timski duh pripeljal do konca. Do odkritja Gubčeve relikvije. In ni trajalo več dolgo, ko so jo našli.

Veselje je bilo veliko. »Super je šlo,« so bili navdušeni udeleženci programa. »Preden smo prišli do meča, smo morali opraviti kar nekaj nalog, ampak s skupnimi močmi nam je uspelo,« so razlagali taborniki in dodali, da so si teambuilding program predstavljali nekako tako, zato so se njihova pričakovanja izpolnila. Sicer pa se je ekipa tabornikov strinjala, da je moralni nauk programa Teambuilding akademije: »Skupaj nam bo vedno uspelo!«

Ob tej priložnosti bi radi sporočili tabornikom višjih letnikov fakultete, željnimi novih izkušenj in znanj s področja timskega dela, vodenja, skupinske dinamike, da pričenjamo novo izobraževanje za novo generacijo izobraževalnih trenerjev pri Teambuilding akademiji.

Projekt ZTS

Mreža MGS - razvoj potencialov mladinskih organizacij
za medgeneracijsko sodelovanje in sožitje

Pogovor s Polono Rožman, koordinatorko projekta

Klepet

Boris Mrak
 SiNi

Aktivno si vključena v delo projekta Mreža MGS - razvoj potencialov mladinskih organizacij za medgeneracijsko sodelovanje in sožitje. Tvoja naloga je koordinacija dela celotne ekipe. Kaj bo projekt prinesel pozitivnega Zvezi tabornikov Slovenije (ZTS) kot nosilki projekta in kaj vsem partnerjem, ki sodelujejo pri izvedbi?

ZTS je medgeneracijska organizacija in bo taka tudi ostala, saj s svojim načinom in metodo dela delujemo medgeneracijsko. Tega pa ne ozaveščamo tako, kot bi morali. V mrežo MGS se povezujemo mladinske organizacije, ki se tako ali drugače prepoznavamo kot medgeneracijske. Vsak ima specifičen način dela in nešteto dobrih praks s tega področja. Tako se lahko znotraj konzorcija veliko naučimo drug od drugega, predvsem pa to znanje lahko ponudimo drugim. Večinoma smo se vsi prvič srečali s tako obsežnim

projektom, ki je financiran iz kakega evropskega sklada. To je vsekakor dobra referenca za nadaljnje delo vseh vpletenih. Od nas terja, da na program, ki ga izvajamo, gledamo še z drugega zornega kota.

Kakšen je namen tega projekta in katere cilje naj bi dosegli s tem projektom?

Projekt je odziv na spremembe v družbi. Dejstvo je, da se prebivalstvo v Evropi stara, in temu se moramo znati prilagajati. Pojem »medgeneracijsko sožitje, sodelovanje, sobivanje« je bil do sedaj vedno rezerviran za gerontološka društva in solidarnost v vrstah starejših prebivalcev, mi pa načenjamo in orjemo ledino v mladinskih organizacijah. Želimo prepoznati učinke MGS v naših organizacijah. Kaj s tem pridobimo, kako to delamo, na kakšen način izvajamo program? Konec koncev se solidarnosti učimo od malih nog in to lahko z leti le ozavestimo in nadgradimo ali se prepustimo in zanemarimo. Želimo, da bi mladi znali prepoznavati MGS in da bi postalo to del celoživljenjskega učenja in ne »aktivnost rezervirana za upokojeince«.

Kako bodo rezultati tega projekta vplivali na delo in razvoj ZTS?

Prevečkrat radi izumljamo »toplo vodo«, zato upam, da bodo in bomo znali to znanje, ki ga sedaj imamo in pridobivamo, prenesti na naše naslednike. Saj nekaterim to prav dobro uspeva, vendar pa še prevečkrat slišimo koga, ki se je kdaj potožil, da se »tastari nekaj mešajo vmes«. Če se to prepozna kot

nekaj pozitivnega in se tem starejšim mladincem ponudi neke nove izzive, potem nam kmalu ne bodo več »povzročali težav«. Seveda pa to ne velja za vse tovrstne primere.

Mladi taborniki bi pač radi bili čim bolj samostojni in inovativni, starejši pa jim velikokrat želimo priznati kakšno grenko izkušnjo in razočaranje, tako da jih seznanjamo z našimi izkušnjami in jim delimo nasvete, »kako se to naredi«. Za trajnostni razvoj organizacije je to seveda dobrodošlo in tudi marsikaj bi bilo hitreje narejeno, a s tem posameznika prikrajšamo za izkušnjo, do katere bi prej ali slej prišel. In ali ni boljše, da nekaj takega doživi v nekem »varnem okolju«, kjer napake niso tako sankcionirane kot v šoli ali kasneje na delovnem mestu. To je del osebnega napredka, in če imaš srečo, greš skozi take preizkušnje v mladosti in se kasneje v življenju z njimi lažje spoprijemaš. Ko govorimo o učenju skozi delo, te slike velikokrat nimamo pred očmi, ker je ne znamo prepoznati. Seveda pa na tak način ne bomo dosegli napredka tako hitro, kot bi si želeli.

Kot sem že prej omenila, konkurenca na trgu je velika in zato, da se neko pridruži našim vrstam in tam tudi ostane, je treba veliko delati tudi s starši, saj se prav oni v veliki meri odločajo o udejstvovanju svojih otrok izven šole. Tudi moja izkušnja z vključevanjem staršev v delo društva je prej pozitivna kot negativna, saj so po večini vedno pripravljeni pomagati, če jih zaprosimo za pomoč.

Prenova sistema preizkušenj

Tadej Pugelj

Program za mlade se nenehno spreminja

Domen Šverko

Program za mlade je dinamičen organizem, ki skuša odgovoriti na potrebe mladih, hkrati pa mora izpolnjevati svoje vzgojno poslanstvo. Zato se v njem, kot osnovni strukturi vsake mladinske organizacije, dogajajo nenehne spremembe. Razvoj vpliva tako na vrednote in način dela kakor tudi na vsebine, s katerimi dosegajo svoj namen.

V Zvezi tabornikov Slovenije (ZTS) je bil proces prenove sprožen že v poznih osemdesetih in začetku devetdesetih let, ko so nastajali temeljni programski dokumenti (npr. Osnovni program in zbirka Delo z MČ). Po letu 2000, ko smo se seznanili z orodjem RAP (Renewed Approach to Programme), smo tudi v ZTS stopili po poti načrtne prenove oziroma sistematičnega pristopa k oblikovanju gradnikov osnovnega programa. Poleg utemeljitve našega vzgojnega delovanja (Izjava o vzgoji) smo oblikovali temeljne vzgojne okvire (vzgojne prioritete, vzgojne cilje) in na novo postavili sistem starostnih vej.

Leta 2007 je delo na področju prenove v Komisiji za program za mlade v ZTS (KOPR) zastalo, se je pa na ravni Mestne zveze tabornikov Ljubljana oblikovala iniciativa, ki je začela postopek prenove taborniških veščin. Zaradi potrebe po umestitvi prenovljenih veščin v sistem osebnega napredovanja je KOPR oblikovala skupino, ki je skušala oblikovati predlog sistema osebnega napredovanja, vključujoč shemo osvajanja stopnjevanih preizkušenj in s tem povezan sistem osvajanja veščin. Predloga v času mandata ni dokončala, je pa opravila pomembno delo na področju oblikovanja temeljnega razumevanja celotnega programa za mlade.

Kaj je program za mlade?

Program za mlade je skupek vsega, kar vpliva na razumevanje, s čim se ukvarjamo, kako ga izvajamo in zakaj ga izvajamo na tak način. Sestavljen je iz treh delov:

Temeljni

- Poslanstvo skavtskega gibanja (taborništva) in vizija
- Taborniške vrednote
- Taborniška načela
- Vzgojni
- Vzgojni ideal
- Vzgojne prioritete in cilji
- Taborniški pristop (skavtska metoda)

Vsebinski

- Taborniške dejavnosti
- Področja dela

Kje se nahaja osebno napredovanje?

Ena od sestavin vzgojnega dela je tudi taborniški pristop (skavtska metoda). Ta vključuje sedem gradnikov, ki morajo biti vključeni v dejavnosti (da jim lahko rečemo taborniške). Ti gradniki so:

- življenje v skladu s prisego in zakoni;
- učenje skozi delo (izkustveno učenje);
- članstvo v majhnih skupinah, ki vključuje stopnjujoče odkrivanje in sprejemanje odgovornosti, učenje samo-obvladovanja, usmerjeno v razvoj značaja in pridobivanja znanja, samozaupanja, pripadnosti ter sposobnosti za sodelovanje in vodenje;
- stopnjevani in stimulativen program različnih aktivnosti, ki temeljijo na interesih udeležencev, vključno z igrami, uporabnimi spretnostmi in služenjem skupnosti;
- odkrivanje, spoznavanje, spoštovanje in zaščita narave;
- simbolni okvir;
- podpora odraslih.

Osebno napredovanje (stopnjevanost) je najbolj izraženo v tretjem in četrtem gradniku. Ob upoštevanju vseh ostalih stebrov (poslanstvo, vrednote, vzgojni cilji, dejavnosti) lahko stopnjevanost identificiramo na naslednjih področjih:

- članstvo v majhni skupini, prilagojeni potrebam in zmožnostim določene starostne skupine (starostne veje);
- stopnjevane oblike dela (npr. igra, dogodivščina, projekt, služenje);
- stopnjevano pridobivanje znanja in spretnosti (preizkušnje in veščine);

- sodelovanje pri odločanju, primerno starostni skupini;
- postopno učenje prevzemanja odgovornosti;
- učenje vodenja (prevzemanje vlog in funkcij v organizaciji);
- širjenje obzorij z odraščanjem (vod, rod, lokalna skupnost, mednarodna dimenzija).

Kot že uveljavljen sistem v organizaciji lahko iz naštetega izluščimo predvsem dve orodji:

- sistem starostnih vej in oblike dela, prilagojene določeni starosti;
- stopnjevano pridobivanje znanja in spretnosti skozi preizkušnje in s preizkušnjami povezanim sistemom osvajanja veščin.

Sistem starostnih vej je bil prenovljen in potrjen na skupščini leta 2006, sistem preizkušen in veščin pa do sedaj, kljub veliki želji še ni bil posodobljen. Razlogi so predvsem v iskanju načina opredelitve tega sistema, ki bo neodvisen od vsebine (dejavnosti in področij dela), ki se tudi najbolj dinamično spreminja (če hočemo slediti oziroma upoštevati želje in potrebe mladih).

Kaj je stopnjevani sistem preizkušenj?

Stopnjevani sistem preizkušenj je orodje, s katerim dosežemo stopnjevanost programa. Zagotoviti mora stopnjevani razvoj na vseh prej omenjenih področjih. Seveda stopnjevani sistem preizkušenj še ne predstavlja vsebin oziroma dejavnosti, pač pa načine dela, v katerih se v polni meri zrcali taborniški pristop.

Sistem preizkušenj je sestavljen iz dveh elementov:

- stopnje glede na starostno vejo,
- zahteve za osvojitve posamezne preizkušnje.

Stopnje glede na starostno vejo so bile v sedanjem sistemu razdeljene po vejah, in sicer: murni (prvi in drugi skok), MČ (prvi, drugi in tretji plamen ter ogenj), GG (prvi, drugi in tretji list) in PP (prvi, drugi in tretji vozle).

Opomba: V preteklosti smo stopnjevanemu sistemu osvajanja znanja rekli tudi »Osnovni program« (vijolična knjižica avtorja Milka Okorna).

Kakšne spremembe predlaga KOPR?

Pri murnih je smiselna samo ena stopnja (glede na to, da gredo v šolo eno leto prej). Glede na dosedanje izkušnje so se pri MČ preizkušnje osvajale »po letih«, zato ta princip ohranjamo še naprej. Pri GG želimo okrepiti dogodivščino in prevzemanje odgovornosti ter kot zaključno fazo pred prehodom v PP (kot iniciacija) dodajamo četrto stopnjo (delovni

naziv: ekspedicija). Izvajala naj bi se v 14. oziroma 15. letu starosti. Pri PP ohranjamo tri stopnje, ki so povezane s prevzemanjem izzivov (nalog in vlog s področja specialnosti) v organizaciji in izven. Pri RR oblikujemo dve stopnji, ki nista vezani na leta (samo na obdobje), v katerih naj bi RR poglobljeno raziskali eno interesno področje (medkulturna dimenzija, podjetništvo, služenje skupnosti), izoblikovali svojo poklicno usmeritev in se dokončno osamosvojili (socialna vključenost in ekonomska neodvisnost).

Zato komisija za program za mlade v ZTS (KOPR) predlaga naslednji sistem stopenj (v oklepaju je okvirna starost; imena so namenoma izpuščena, ker dopuščamo možnost spremembe poimenovanj):

- Murni - ena stopnja;
- Medvedki in čebelice - 4 stopnje: prva (7), druga (8), tretja (9), četrta (10);
- Gozdowniki in gozdownice - 4 stopnje: prva (11), druga (12), tretja (13), četrta (14-15);
- Popotniki in popotnice - 3 stopnje: prva (16), druga (17-18), tretja (19-20);
- Raziskovalke in raziskovalci - 2 stopnji v obdobju med 21. in 27. letom.

Zahteve za osvojitve posamezne preizkušnje so kriteriji, po katerih tako člani, ki osvajajo preizkušnje, kot tudi vodje, ki te preizkušnje priznavajo, vejo, kaj morajo za osvojitve narediti.

Več o predlaganih spremembah si lahko pogledate na Rutki, kjer bo odprt tudi forum. Vabljeni tudi na delavnico pred skupščino, 19. marca v Velenje. Vaša mnenja in predlogi bodo prispevali k dokončnemu predlogu sprememb.

SI tabornik? NI statusa!

Zanimivo je opazovati sošolce, sošolke in vse, ki se potikajo po šolskih hodnikih. Zagledaš človeka in se vprašaš, s čim se ukvarja, kakšen se ti zdi, od kod prihaja, kakšna je njegova osebnost. V hipu opaziš ljudi, ki dajo nekaj nase, ki se uredijo za v šolo, hodijo z dvignjeno glavo, torbica Lacoste pa jim veselo binglja na zapetju. Takoj zagledaš ljudi, ki živijo v virtualnem svetu in komaj čakajo, da pridejo iz šole, pritisnejo tipko "power", vpišejo geslo in popoldne v družbi računalniških igrice se lahko začne. Pa čeprav zaradi tega trpijo oči in zato nosijo očala, pa čeprav jim zaradi tega dolgi lasje neurejeno visijo čez oči in čeprav zaradi tega hrbtenica dobiva obliko črke c. Najbolj pa izstopajo ljudje, ki aktivno preživljajo svoj prosti čas. Takoj opaziš umetnika s posebnim stilom oblačenja in takoj zaslišiš nasmejanega tabornika, ki brez zadrege prepeva pesem Bela snežinka sredi šolskega hodnika. Ljudje smo različni, zaposlimo se na različne načine in imamo povsem različne lestvice vrednot. Vsak pa na čelu nosi etiketo, neke vrste status, ki ga označuje in določa njegovo pripadnost različnim skupinam, subkulturam.

Vsi smo razvrščeni po statusih. Nekateri nosijo nevidnega, drugi pa napisanega na papirju. Poznamo status športnika, ki je namenjen dijakom, ki redno trenirajo in imajo vikende zapolnjene s tekmami. Obstaja tudi status umetnika in raziskovalca, ki omogoča lažjo umetniško izražanje in razbremenijo mlade raziskovalce.

Kako pa je s statusom tabornika? Taborništvo na ministrstvu uradno spada k oddelku za šport, podpira ga športna zveza. Žalostno je, da ga enačijo s športnimi dejavnostmi. Taborništvo je več kot krožek, taborništvo je način življenja. Pri tabornikih je pomembna raznovrstnost. Tam nismo usmerjeni le v brcanje žoge ali le v učenje jezika. Taborništvo združuje dejavnosti od same začetne vzgoje do notranjega razvoja. Otrok, ki je član tabornikov, se enkrat na teden dobi s svojimi vrstniki, da skupaj z vodnikom izvajajo najrazličnejše dejavnosti. Vsak sestanek je zgodba zase. Lahko ustvarjamo, plešemo, pojemo, igramo kitaro, spoznavamo skrite koticke domačega kraja, tekamo po travi, iščemo kontrolne točke, se učimo orientiranja v naravi, nabiramo užitne rastline, prespimo v naravi, kuhamo čaj iz nabranih zelišč in še mnogo več. Seznam dejavnosti, ki se izvajajo pri tabornikih, je neskončen. Vsak otrok razvija svoje ročne spretnosti, preživi vsaj uro na svežem zraku, se psihično in fizično utrdi. Potrjeno pa je tudi, da je bolj samozavesten, lažje komunicira z ljudmi in se bolj znajde v okolju.

Sama sem aktivna tabornica že nekaj let, udeležila sem se vodniškega tečaja, lansko leto pa tudi izobraževanja za taborniške vodje, kar mi daje dovoljenje, da vodim katerokoli skupino otrok, starih do 12 let. Prostovoljno sem se odločila del poletnih počitnic nameniti izobraževanju, da sedaj lažje izvajam(o) taborniške akcije. Te potekajo čez vikende, priprave za izvedbo dejavnosti pa se začnejo več tednov prej. Med tednom moram pripraviti tudi program za sestanek, ki ga izvajam v petek. Aktivna sem z vodom sedmih deklet, starih približno enajst let, pomagam pri vsaki rodovi akciji, kjer so udeleženci vsi člani rodu od najmlajših do najstarejših. Kot načelnica družine GG (starostne skupine od 11 do 15 let) organiziram sestanke za vodnike GG, akcije za to starostno skupino, pišem poročila in obvestila o akcijah in še mnogo več. Najboljšo zabavo pa mi predstavlja srečanje z mojim vodom, ki ga sestavljamo dijaki 3. in 4. letnika. Pogosto se skupaj odpravimo na orientacijska tekmovanja ali na družabna srečanja tabornikov iz vse Slovenije.

Taborniki smo mnogo več kot dviganje zastave in kurjenje ognja! Smo neke vrste izobraževalna institucija, ki zabriše štiri stene drugih izobraževalnih ustanov.

Aktivni smo neprestano, če drugega ne, smo vedno s srcem v naravi in z rutko okoli vratu. Zanimivo pa je, da je bolj upravičeno opravičilo športnika, ki je imel čez vikend tekmo, kot pa opravičilo tabornika, ki je obiskal zimovanje drugega rodu. Zanimivo je tudi, da se na nek način ne podpira raznolikosti, ki jo nudi dejavnost. Uradno spadamo pod športno zvezo, pa čeprav nismo športniki. Da sploh ne govorim o tem, da v Idriji ni prostora, kjer bi se mladi, željni delovanja, lahko zbirali. Na osnovni šoli imamo problem dobiti dve učilnici za par ur v petek, čeprav so pri tabornikih otroci osnovne šole. Doživela sem tudi že, da so nas odgnali iz knjižnice, in to samo zato, ker nismo imeli članskih izkaznic. Umirjeno smo sedele v čitalnici, se igrale spomin, a smo vseeno morale zapustiti javno(!) ustanovo.

Svojega znanja in izkušenj, ki jih pridobiš skozi taborništvo, ne moreš nikakor uveljavljati z ocenami ali dosežki, da bi npr. lažje dobil štipendijo. Čeprav si lahko zmagovalac na vse taborniških orientacijah. Žalostno je, da se takih dejavnosti ne ceni in ne podpira dovolj. Je pa res, da je vsak posameznik nagrajen z notranjim zadovoljstvom. Skoraj vsak tabornik se bo tudi lažje znašel v življenju. Če drugega ne, mu ne bo problem zaspiti v naravi in jesti iz skupne posode, si deliti stvari, biti prostovoljec ali pa pomagati drugim.

RBS-jevci na zimovanju Skomarje 2011

Zadnji vikend v januarju smo taborniki Rodu bistre Savinje iz Šempetera preživel na zimovanju. V Skomarju, lepi vasi nad Zrečami, smo bili nastanjeni v domu zreških tabornikov. »Taborniškega vikenda« se je udeležilo 32 otrok in odraslih.

V petek smo se po večernem programu s svetilkami odpravili v sneg in mraz raziskovati okolico. Na mali jasi ob gozdu smo se še malo poigrali, nato pa zlezli v svoje spalne vreče sanjam naproti. Zbudili smo se v mrzlo in megleno jutro. Avse je bilo lažje, ker je iz kuhinje tako vabljivo dišalo. Sledila je obvezna telovadba, kjer smo se dobro ogreli in prebudili. Dopoldan smo z MČ-ji preživali ob spoznavanju in nabiranju materiala za postavljanje ognja, GG-ji pa so se urili v risanju skice terena, minskega polja in orientaciji. Druga polovica dneva je bila namenjena sankanju in spoznavanju 200 let stare skomarske hiše, v kateri smo kot v starih časih posedli na klopi v »hiši« in se pogreli ob topli krušni peči ter poslušali staro ljudsko pravljico, ki izvira prav iz Skomarij.

Ostalo je še dovolj časa do večerje, da so starejši taborniki naredili izvorni bob, mlajši pa so v toplem domu spoznavali in osvajali taborniške veščine. Pookusnih palačinkah je sledil obvezen taborniški krst za vse nove tabornike in igra Muca copatarica, ki jo je pripravil vod Obizjanotov. Večer smo zaključili ob tabornem ognju s pesmimi.

Naslednji dan je bil rezerviran za Lov na lisico. Pred kosilom smo razglasili še rezultate tekmovanj in podelili veščine, ki so jih taborniki osvojili med zimovanjem. Polni novih spoznanj in utrujeni smo pričakali starše, spustili taborniško zastavo in se poslovili do naslednjega rodovega srečanja.

Kokica

Foto: Božena Svet

Foto: Božena Svet

Foto: Božena Svet

Mjeda

Moderna tehnologija in moderno taborništvo

Čeprav se bo večina verjetna strinjala z mano, če rečem, da razne elektronske naprave za igranje igrice in podobno pač ne spadajo k tabornikom, mislim, da bi si morali vzeti nekoliko časa za razmislek. Za razmislek o tem, kako in v kakšni meri naj ima moderna tehnologija mesto tudi v modernem taborništvo.

Ko je govora o tem, ali naj dovolimo, da otroci prinesejo s seboj na taborjenje vsak svoj mobilni telefon, PSP, Gameboy, iPad, iPod in tako naprej, se verjetno vsi najprej vprašamo, zakaj bi pa sploh jemali kaj takega na taborniško akcijo. Mar ni družba drugih tabornikov dovolj? A kart otroci več ne igrajo? Ali se res ne morejo odlepiti od svojih računalniških ekranov vsaj za nekaj časa, so res že tako odvisni od moderne tehnologije? Jaz ponavadi dvakrat premislim, če bi sploh vzela s seboj kakšno knjigo, kaj šele, da bi s seboj privlekla za en šotor najnovejše tehnologije, zelo občutljive, za katero bi me bilo bolj ali manj samo strah. Ste že kdaj opazili, da že mobitelom ni všeč biti v naravi? Če taborite na kakšnem bolj vlažnem mestu, veste, da se začnejo telefoni včasih kar malo bizarno obnašati. Po drugi strani pa se sprašujem, zakaj bi sploh jemali na taborjenje tako imenovane pripomočke za krajšanje časa, ki so očitno namenjeni uporabi le ene osebe hkrati. Ali ni prav to čar tabornikov, da si za nekaj časa popolnoma okupiran z drugimi ljudmi? Tega v mestu, kjer ljudje hodijo drug mimo drugega, preprosto ni.

Po drugi strani pa se sprašujem, kako daleč naj gremo taborniki z omejevanjem tehnologije v naših vrstah. Dejstvo je, da je tehnologija vse okoli nas in da se razvija neverjetno hitro. Ko sem pred leti prvič slišala za stvar, ki se ji reče USB ključ, sem bila, odkrito rečeno, čisto frapirana. Zdad ima pa že vsak za cel predal USB-jev doma. Vedno bolj pomembna postaja tako imenovana računalniška pismenost, ki prav gotovo ne vključuje več samo tega, kako prižgati računalnik in kako natisniti neko besedilo. Že res, da ima večina otrok doma svoj računalnik in dostop do interneta, pri vseh pa verjetno ni tako. Raziskave kažejo, da četudi zna mladina na internetu izbrskati največje oslarije na tem svetu in zna "scrackat" programe in ne vem kaj še vse, ne zna kvalitetno uporabljati računalnikov in spleta. Mladi ne razumejo niti tega, da "kopiraj-prilepi" Wikipedijo ni isto kot "napiši seminarsko". Ne razumejo avtorskih pravic in kaj je plagiatstvo. In nekateri ne znajo narediti niti spodobnega kazala v Wordu.

Zato je moje mnenje o tem zelo razdvojeno - kakor sem za absolutno prepoved tehnoloških novotarij na taborniških akcijah, sem prav tako goreča podpornica ideje, da se v taborniški program vpelje tudi zajeten zalogaj računalniških vsebin oziroma informatika. Ali pa to ni za nas, ljubitelje narave?

Kolumni

Boris Mrak

Prostovoljstvo in taborniki

Saj ni res, pa je! Dočakali smo nov zakon, ki se dotika tudi našega dela. Poleg Zakona o društvih, ki je za nas temeljni predpis o pravnem statusu in delovanju rodov (društev) in zveze društev (ZTS), smo dobili še Zakon o prostovoljstvu (ZOP). Zakon je bil sprejet v Državnem zboru 3. februarja 2011, in to s soglasno podporo, kar je za trenutna razmerja v Državnem zboru prav nenavadno. Zakon je bil objavljen v Uradnem listu RS št. 10, 18. februarja 2011, in bo začel veljati petnajsti dan po objavi. Uradna predstavitev ZOP je bila 22. februarja 2011, na čelu z ministrico za javno upravo, Irmo Pavlinič Krebs.

Z novim zakonom in s predvidenimi zakonskimi rešitvami, ki so še v pripravi (zakonska rešitev o prepovedi opravljanja sosedske pomoči), se bodo pogoji za delo tudi za taborniško organizacijo korenito spremenili. Seveda je v tem trenutku še težko govoriti o vseh podrobnostih in končnih rešitvah, ki jih bomo v prihodnje morali upoštevati. Vsekakor bi taborniki morali dogajanja v zvezi s sprejemanjem nove zakonodaje, pomembne za naše delo, bolj pozorno spremljati. Osebnostno menim, da bi se taborniška organizacija morala bolj aktivno vključiti v razprave o predlaganih zakonskih rešitvah, ki se neposredno nanašajo na pogoje dela rodov in ZTS - in to vsaj z uradnim stališčem organizacije do predlaganih rešitev, ki bi ga morali predstaviti tako širši javnosti kot tudi poslancem v Državnem zboru. Morda je tako stališče za taborniško organizacijo preveč ambiciozno in glede na dosedanje pretekle izkušnje celo nesprejemljivo. Toda če se mi sami ne bomo borili za take pravne rešitve, ki nam bodo olajšale delo, se za nas pač ne bo potegnil nihče. Tudi zanašanje na druga društva, ki bodo imela enake ali podobne težave, nas ne bi smelo odvrniti od našega bolj aktivnega vključevanja in sodelovanja v procesih sprejemanja tovrstnih zakonskih rešitev. Vsekakor bi novemu ZOP morali nekaj pozornosti posvetiti na 29. skupščini ZTS, ki bo 19. marca 2011 v Velenju, ter o vsebini zakona in njegovih posledicah za delo taborniške organizacije seznaniti vse rodove.

Ker smo taborniki prostovoljci in za svoje delo nikoli nismo prejemali plačila, je pomembno, da se seznanimo vsaj s tem, kako ZOP opredeljuje prostovoljsko delo (5. člen):

(1) Prostovoljsko delo je delo, ki ga posameznik po svoji svobodni volji in brez pričakovanja plačila ali neposrednih ali posrednih materialnih koristi zase opravlja v dobro drugih ali v splošno korist.

(2) Za prostovoljsko delo se ne šteje brezplačno opravljanje dela:

- za katero je pogoj ali se prejme plačilo, druga premoženjska korist, oprostitve materialne obveznosti ali nagrada,
- ki je namenjeno zadovoljevanju zgolj osebnih interesov članov v članski organizaciji in ni v splošno družbeno korist,
- za katero je glede na naravo dela treba skleniti pogodbo o zaposlitvi,
- če obveznost opravljanja temelji na pravnem poslu, ki ga ne določa ta zakon, ali pa ga je ena oseba dolžna izvajati za drugo fizično ali pravno osebo na temelju zakona ali drugega predpisa ali na podlagi sodne odločbe,
- ki je običajno v sorodstvenih ali prijateljskih odnosih,
- z namenom strokovnega usposabljanja brez sklenitve pogodbe o zaposlitvi (volontersko pripravništvo) v skladu zakonom, ki ureja delovna razmerja ali drugim zakonom.

Tako, sedaj lahko preverite, ali se delo in čas, ki ste ga posvetili taborniški organizaciji zares šteje kot prostovoljsko delo ali ne! In kaj, če se ne? O tem bo treba spregovoriti na prvem taborniškem srečanju - upam, da že marca.

Ljubljana/Domžale, 27. februar 2011

ZVEZA TABORNIKOV SLOVENIJE
NACIONALNA SKAVTSKA ORGANIZACIJA

☞
poklikaj se!

rutkanet.
spletni taborniški servis

Kolofon

Uredništvo: Aleš Cipot (ales.cipot@volja.net) - glavni in odgovorni urednik, Miha Bejek (miha.bejek@gmail.com) - pomočnik urednika, Petra Grmek (sira.grmek@gmail.com) - urednica sklopa Igra, Tadeja Horne (whatsheername.nesya@gmail.com) - urednica sklopa Dugodivščina, Zan Kuralt (zan.kuralt@gmail.com) - urednik fotografije. **Predsednik izdajateljskega sveta** Igor Bizjak (biz@rutka.net). **Novinarji in sodelavci:** Barbara Bažnik (barbara.baznik@rutka.net), Jaka Bevk (jaka.bevk@rete-sabje.net), Borut Čerkvenič (borut.cerkvenic@tiera.net), Klemen Kenda (kubi@rutka.net), Matjaz Kerman (tastkopivo@gmail.com), Vinja Kolar (vinja.kolar@gmail.com), Primož Kolman (primoz_kolman@yahoo.com), Nina Kušar (nina@scout.si), Nina Medved (nina.medved@guest.arnes.si), Frane Merle (frane.merle@guest.arnes.si), Boris Mrak (boris.mrak@rovac.si), Tadej Pugač (tadej.pugac@gmail.com), Luka Rems (luka.rems@gmail.com), Polona Rozman (polona.rozman@gmail.com), Tomaž Smigajda (smigajda@gmail.com), Domen Šverko (dsve2001@yahoo.com) in Neža Zajc (neza.zajc@gmail.com). **Lektoriranje:** Miha Bejek (miha.bejek@gmail.com).

Ustanovitelj, izdajatelj in lastnik Zveza tabornikov Slovenije, Ljubljana, Parmova 33. TABOR sponzorira Ministrstvo za šolstvo in šport Republike Slovenije. **Naslov uredništva:** Revija Tabor, Parmova 33, 10000 Ljubljana, telefon 01/30008-20, fax 01/4361-477, e-pošta: revija.tabor@gmail.com, info@zts.org, WWW: http://www.zts.org. Cena posameznega zvezda je 2,09 €, letna naročnina je 20,86 €, za tujino pa letna naročnina s pripadajočo poštnino. Transakcijski račun: 02010-0014142372. Rokopisov in fotografij ne vračamo. Upoštevamo samo pisne odgovore do 31. januarja za tekoče leto. Revija izhaja vsak drugi teden v mesecu. DDV je vraccunan v ceno. Grafika priprava in tisk: Tidesign d.o.o., Ljubljana. Številka je bila tiskana v nakladi 6400 izvodov. Poštnina plačana pri pošti 1102 Ljubljana. Revija Tabor je vpisane v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS, pod zaporedno številko 792.

Jaka Bevk - Šeki

SCOUTS®
Taborniki ustvarjamo boljši svet

				SESTAVEL: MATJAŽ KERŠAN	TATINSKA PTICA	HIŠNI BOG PRI RIMLJANIH	FRANCOŠKI PISATELJ CLAUDE	ORAZNA PLOŠČA	*	ANTON HORVAT	FADAVINE	PISANA TROPSKA PAPIGA	NEKDANJI AVSTRIJSKI SMUČAR GUNTHER
				PADANJE TEKOČE VODE					PRIVI ČLOVEK				
				ODPRTA TELESNA POŠKODBA					ZEVSOVA ŽENA KONEC MOLETVE				
				PROSTOR V CERKUSJ						POLDRAG KAMEN			
				ALOŽJ DOLINAR						SOL OČETNE KERLINE			
TABOR	POSEBNA ZLITINA VEČIH KOVIN ZA LEŽARNE BLAZINE	HOKESKI PLOŠČEK NEM. PESNIK WILHELM				ODSOTNOST SVETLOBE NORDIJSKA BOG. MORJA						2. SOLMEZ. ŽLOG PAPESKA KRONA	
VOZNIK BRODA							IZDELOVALEC IZ LECTA ANG. PEVEC ASTLEY						
GRŠKA OSVOBODILNA FRONTA (1941)				REKA V PERLUJU	100 M2 MOSTOVŽ, POMOL		MUKLEARNI ENERGETSKI INŠTITUT NOVOZELANDSKA PAPIGA					PODOBA ALI KIP GOLEGA TELESA	NESTO V AVSTRIJI NA MEJI S ČESKO
BALETNI PLESALEC									JEZERO NA FILIPINIH VILKO NOVAK				
MALAJSKO LJUDSTVO NA BORNEJU						GOBA, KI IMA NA SPOORNJI STRANI KLOBUKA ČEVKE							
SEDEMI DNI						URNETNA CERKVENA SKLADNJA ZA ZBOR IN ORKESTER							

Iz taborniške pesmarice S totega konca

Klemen Kenda

Zoran Predin

Jaka Bevk - Šeki

H f#7 A E
G f# E H
h D A E
"Najprej ni b'lo nič, potem so prišli delavci,"
h D A E
pravi mali črt o naši evoluciji.
h D A E
zgradili so nam svet, dinosavre in risanke.
h D A E
S pomočjo deklet so zaplodili narode.
G f#7
Na severu bele, na vzhodu rumene,
G E
v Afriki črne, na Marsu zelene.
H f#7 A E
Tisti z v'lkim srcem, polnim smeha in sonca,
G f# E H
po svoje premaknjeni, tisti smo s totega konca.
h D A E
Nekateri so za žur, drugim paše ležanje.
h D A E
Srečni živijo brez ur, nimajo časa za spanje.
h D A E
Pod zemljo kraljuje rudar, s krtov si golaže kuha.
h D A E
Na morju je glavni mornar, Popaj nikoli ne bruha.

G f#7
Indijanci so nežni, Butalci neumni,
G E
vikingi kruti, vesoljci pogumni.
H f#7 A E
Tisti z v'lkim srcem, polnim smeha in sonca,
G f# E H
po svoje premaknjeni, tisti smo s totega konca.

Spomladanski koledar

10. marec - MZT delavnica

Tema: risanje skic (terena, poti ipd.). V Ljubljani. V sklopu tekmovanja NOT bo izveden tudi orientacijski seminar.

19. marec - GG race

MZT vabi na učno orientacijsko tekmovanje, primerno za GG-je. Panoge: topotest, vrisovanje, minsko polje, skica terena, streljanje z zračno puško.

26.-27. marec - 34. Nočno orientacijsko tekmovanje (NOT) - RMT Ljubljana

Tekmovanje bo potekalo v okolici Ljubljane. Primerno za PP+. Ekipe se bodo na kraju dogodka zbrale in potrdile prijave v soboto, 26. marca, ob 16.30, zbor bo sledil ob 17. uri. Štartnina znaša 60 evrov, do 16. marca se upošteva popust in tako štartnina znaša 55 evrov. Prijave (s plačano štartnino) se pobira do 21. marca na naslov not.rmt@gmail.com, štartnino pa se nakaže na rodov račun.

Več informacij najdete na <http://not.rutka.net>

2. april - Škalska liga, ka te briga 2011

Kmetija, Olimpijske igre, Gradimo 100 let skavtstva, Škalska mala klinika, Škalsko malo carstvo, Rudarji oziroma Knapi itd. Vse to so rdeče niti preteklih tekmovanj. Kaj pa mislite, da vas čaka letos? Pridite pred OŠ Škale in se prepričajte na lastne oči! Tekmovanje je primerno za GG, PP, RR in grče. Tako kot lani se bo zbiral odpadni papir. Ekipo, ki bo prinesla največ odpadnega materiala, pa bomo tudi letos nagradili. Torej, če se radi zabavate, kaj novega naučite, imate radi adrenalin, ali pa bi radi spoznali kakšnega novega prijatelja in živite v duhu taborništva, ste vabljeni tudi vi!

Kdaj: sobota, 2. aprila. Zbor ekip je ob 8.30 pred POŠ Škale. Ekipe naprošamo, da pridejo na kraj tekmovanja vsaj pol ure prej in se prijavijo. Kje: okolica Velenja.

Prijave so možne preko spletne strani <http://skalska.rutka.net>. Rok za prijavo je 28. marec.

Več informacij: <http://skalska.rutka.net>.

2.-3. april - Grozljivo orientacijsko tekmovanje in kričanje (GOTIK) - RDV Ljubljana

Približuje se že 4. GOTIK. Tudi običajno najpočasnejši bo tokrat pretekel progno.

Po hosti vas bodo namreč preganjali "strašni" Dobrovoljci. Če pa se tekmovanja zaradi pomanjkanja poguma ne boste udeležili, se v noči z 2. na 3. april nikakor ne zadržujete v okolici Pirnič.

7. april - MZT delavnica

Tema: kako podajati, naučiti orientacijo. V Ljubljani.

11.-16. april - Teden taborništva in 15. Taborniški festival

Mestna zveza tabornikov Ljubljana letos praznuje 15 let delovanja. Ob tej priložnosti bomo v tednu med 11. in 15. aprilom organizirali Teden taborništva. Vsako popoldne bomo med 15. in 18. uro pripravili aktivnosti iz različnih sklopov, ki jih bomo večinoma izvajali v obliki delavnic. V soboto, 16. aprila, pa se bo v parku Tivoli med 10. in 14. uro odvil že 15. Taborniški festival. Celotno dogajanje bomo zaključili s koncertom, za katerega podrobne informacije še pridejo, sedaj vam zaupamo le to, da koncert bo.

Za vse informacije v zvezi s Tednom taborništva se lahko obrnete na Katarino na katarina.smolej@gmail.com, za vse v zvezi s Festivalom pa na Klinota na matej.klinc@gmail.com. Več na www.rutka.net.

Foto: SiNi

11.-16. april 2011 - Teden taborništva in 15. Taborniški festival

Mestna zveza tabornikov Ljubljana letos praznuje 15 let delovanja. Ob tej priložnosti bomo v tednu med 11. in 15. aprilom organizirali Teden taborništva. Vsako popoldne bomo med 15. in 18. uro pripravili aktivnosti iz različnih sklopov, ki jih bomo večinoma izvajali v obliki delavnic. V soboto, 16. aprila, pa se bo v parku Tivoli med 10. in 14. uro odvil že 15. Taborniški festival. Celotno dogajanje bomo zaključili s koncertom, za katerega podrobne informacije še pridejo, sedaj vam zaupamo le to, da koncert bo.

Za vse informacije v zvezi s Tednom taborništva se lahko obrnete na Katarino na katarina.smolej@gmail.com, za vse v zvezi s Festivalom pa na Klinota na matej.klinc@gmail.com. Več na www.rutka.net.

DOTIK

SiNi

Pustni čas je čas norčij

Juhuuuu, pustni čas je spet tu ...
maske, krofi, sladkarije in pustne vse norčije.
V tem času si lahko, karkoli si želiš,
za kratek hip kot kameleon se v drugo kožo preleviš.
Super heroj, kavboj, kosmata zver ali morski volk,
kralj, berač ali pa samo krojač.
Vse to ali še več lahko postaneš ti,
vsak od vas se lahko v pustno šemo spremeni.
V kolikor ti do tega pač ni ...
slasten krof te zagotovo razveseli.

Pica Ptič. Foto: Žan Kuralt

Zimovanje RSŽ-ml

Najprej je treba zgnesti testo. Foto: Žan Kuralt

Prvi dobi najboljšo sobo! Foto: Žan Kuralt

Katarina med prebitjem zvočnega zidu. Foto: Žan Kuralt

Zbiralec rutk. Foto: Vivija Kolar

zadnja plat
Polji fotografijo na
zadnjiplat@gmail.com

Na zdravje! Foto: SiNi - Čajanka RPG

Zveza tabornikov Slovenije

predstavlja

kapitan

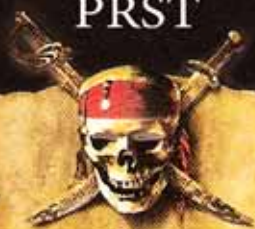
NAKLOVA
GLAVA

kapitan

ČRNA
PRST

kapitan

RAZJARIJENI
VOGAR

PIRATI

BOHINJA

V PRISTANU GOZDNE ŠOLE OD 13. AVGUSTA 2011